



**KAMK • University  
of Applied Sciences**

**KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULU**

# **OPETUSSUUNNITELMAN YHTEISET PERUSTEET 2022**

Hyväksytty: rehtori, 16.8.2022

Katselmoitu: koulutustoiminnan poikkialainen ryhmä, 17.8.2022

<b>1</b>	<b>OPETUSSUUNNITELMAN YHTEISET PERUSTEET KAMKIN KOULUTUKSIA JA PEDAGOGIikkaa OHJAAVANA VÄLINEENÄ.....</b>	<b>4</b>
1.1	Opetussuunnitelmaa ohjaavat asiakirjat ja säädökset .....	6
1.2	Opetussuunnitelman toteutumisen arviointi .....	8
<b>2</b>	<b>OPETUKSEN TUEN PALVELUT OPETTAJALLE.....</b>	<b>9</b>
2.1	Opetuksen suunnittelun ja ohjauksen tukeminen .....	9
<b>3</b>	<b>OPPIMISEN JA OPISKELUN OHJAUS .....</b>	<b>12</b>
3.1	Opintojen suunnittelu ja ohjaus opintojen alussa.....	13
3.2	Opiskelun edistymisen tukeminen – opinto-ohjaus ja opiskelun tuen muodot.....	13
3.3	Opiskelun edistymisen tukeminen opintojen eri vaiheissa.....	14
3.3.1	Yleinen opiskelun tuki opiskelun sujuvuuden edistämiseksi.....	16
3.3.2	Tehostettu ja erityinen opiskelun tuki opiskelutaitojen ja -valmiuksien edistämiseksi.....	17
<b>4</b>	<b>OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT .....</b>	<b>19</b>
4.1	Oppimisympäristöissä toimiminen.....	21
4.2	Ristiinopiskelu, opetussyhteistyö ja KV-toiminta.....	22
4.2.1	Kansainvälisyys opinnoissa.....	24
4.3	Opiskelu ja työelämäyhteydet .....	27
4.3.1	Urapalvelut.....	27
4.3.2	Mentoritoiminta .....	28
4.3.3	Opintoihin liittyvät harjoittelut.....	28
4.4	Valmistuminen, alumnitoiminta ja työelämään siirtymisen ohjaus .....	29
<b>5</b>	<b>OSAAMISEN OSOITTAMINEN, TUNNUSTAMINEN, OPPIMISEN ARVIINTI JA PALAUTEPROSESSIT.....</b>	<b>31</b>
5.1	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä vaihtoehtoiset suoritustavat.....	31
5.2	Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen .....	35
5.3	Osaamisen arviointi ja opintojakson osasuoritukset.....	36
5.4	Muutoksenhaku .....	37

<b>5.5</b>	<b>Opiskelua koskevan palautteen kerääminen ja palautteen käsittely.....</b>	<b>38</b>
5.5.1	Opintojaksoja koskeva palaute (opintojaksopalaute) .....	38
5.5.2	Opintojen aikainen, valmistumisvaiheen ja valmistumisen jälkeinen palaute .....	39
<b>6</b>	<b>JATKUVA OPPIMINEN KAMKISSA.....</b>	<b>40</b>
<b>6.1</b>	<b>Jatkuva oppimisen toteuttaminen KAMKin koulutuksissa.....</b>	<b>40</b>



## 1 OPETUSSUUNNITELMAN YHTEISET PERUSTEET KAMKIN KOULUTUKSIA JA PEDAGOGIIKKA OHJAAVANA VÄLINEENÄ

KAMKin opetussuunnitelmaa on uudistettu lukuvuoden 2021–2022 aikana laatimalla koulutuskohtaisten opetussuunnitelmien perustaksi kaikkia koulutuksia koskevat ja opetuksen järjestämistä ohjaavat opetussuunnitelman (OPS) yleiset perusteet. OPS:n yhteisten perusteiden tavoitteena on varmistaa kaikkia koulutuksia koskevat yhteiset pedagogiset ja ohjaukselliset toimintaperiaatteet, tukea opettajia opetuksen ja ohjauksen toteuttamisessa sekä edistää opiskelijoiden hyvinvointia, oppimista ja yhdenvertaisuuden toteutumista.

KAMKin opetussuunnitelman yhteiset perusteet -asiakirjan hyväksyy rehtori. Kehitysjohtaja (koulutus) vastaa asiakirjan katselmoinnista. Katselmointi tehdään kerran vuodessa ennen tammikuun ops-päivää. Katselmoinnin yhteydessä tehtävät oleelliset muutokset hyväksytetään rehtorilla. Asiakirja käsitellään vuosittain tammikuun ops-päivässä.

Kajaanin ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman yleisen osan sisältö muodostuu kansallista korkeakoulujen OPI-viitekehystä mukaillen seuraavista kokonaisuuksista: 1) opettajan opetusta ja sen suunnittelua edistävä ohjeistus, 2) oppimisen tuki ja opiskelun ohjaus, 3) oppimisympäristöt ja työtavat, 4) opintojen suorittaminen, oppimisen arviointi ja opintojen aikainen palautteen antaminen sekä 5) jatkuvan oppimisen periaatteiden määrittäminen opetuksen suunnittelun ja toteutuksen tueksi. Jokaisessa luvussa kuvataan palvelun yleinen tavoite, palvelun sisältö ja mitä tämä tarkoittaa KAMKin opetuksen käytänteinä. (ks. Kuvio 1.)



Kuvio 1. Opiskelijan polun vaiheet (mukailen Korkeakoulujen OPI-viitearkkitehtuuri 2020)

Koulutuskohtaisten opetussuunnitelmien laadinnassa sekä opetuksen ja ohjauksen toteuttamisessa huomioidaan yhteiset opetussuunnitelman perusteet. Perusteet velvoittavat kaikkia opetus- ja ohjaustyötä tekeviä toimimaan OPSn perusteissa määritettyjen pedagogisten periaatteiden mukaisesti.

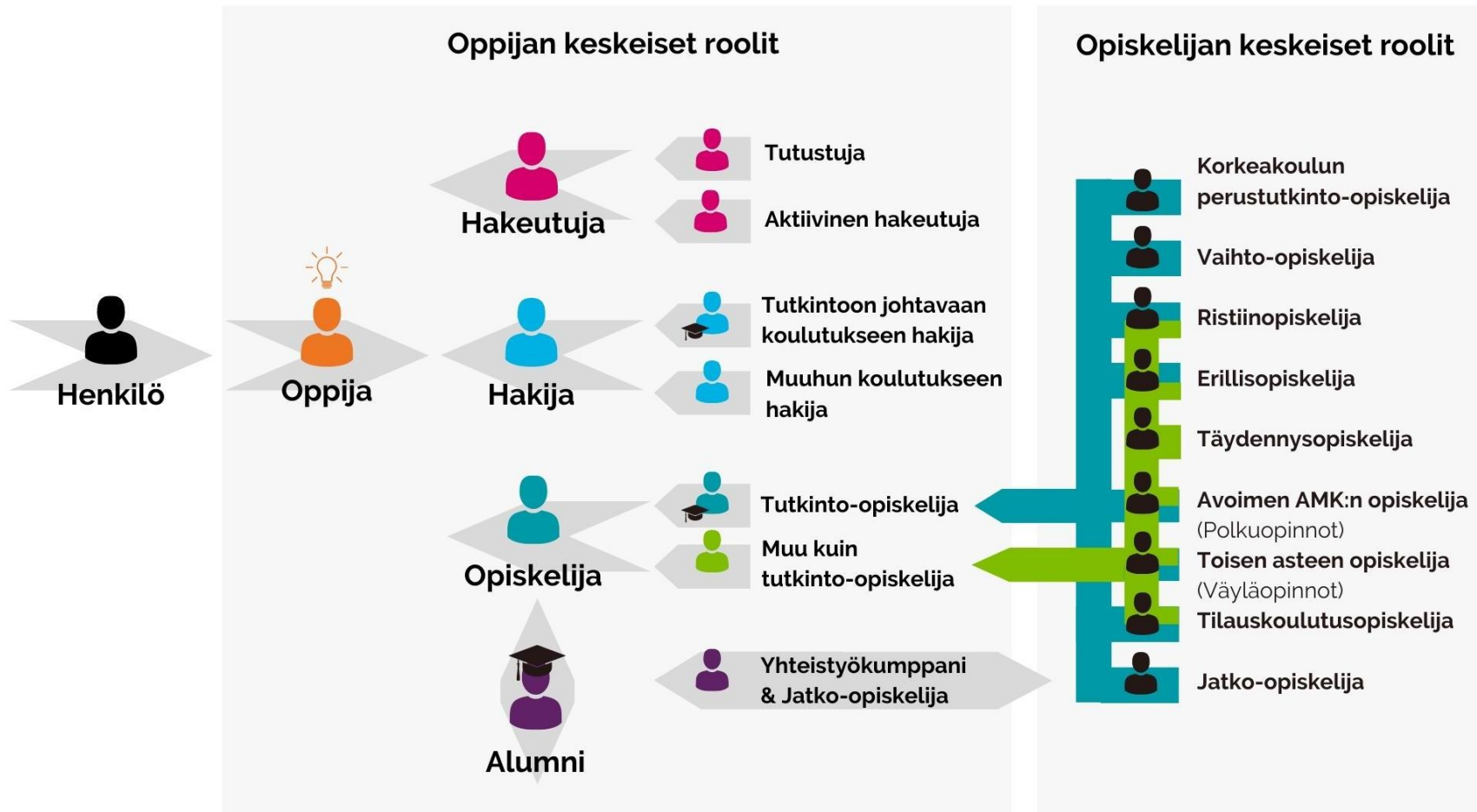
## 1.1 Opetussuunnitelmaa ohjaavat asiakirjat ja säädökset

Tutkintoon johtavien koulutusten koulutuskohtaiset opetussuunnitelmat perustuvat [ammattikorkeakoululainsäädännön](#) mukaiseen tehtävään, [eurooppalaisten tutkintojen osaamisen tason viitekehukseen](#) ja korkeakoulujen yleisiin kompetensseihin, alakohtaisiin osaamisvaatimuksiin, hallitusohjelman mukaiseen kehittämistoimintaan, [KAMKin tutkintosääntöön](#) sekä [KAMKin strategiaan](#) ja siitä johdettuun koulutustarpeiden alueelliseen ennakkointiin.

Opetussuunnitelman taustalla huomioidaan myös KAMKin toimintakulttuuria ja oppimiskäsitystä määrittävä [cKAMK](#) pedagoginen viitekehys. cKAMK luo perustan toimintakulttuurin kehittämiseksi. Viitekehyksessä esitetyt linjaukset mm. oppimisympäristöjen, arvioinnin, opettajan ja opiskelijan roolien ja opiskelijoiden ohjauksen osalta huomioidaan opetussuunnitelman laadinnassa, toteutuksessa ja toteutuksen seurannassa. KAMKissa oppiminen ja pedagogiikka perustuvat ilmiöpohjaisuuteen ja sitä ohjaa sosiokonstruktivistinen oppimiskäsitys, jossa yksilö osallistuu tietoperustansa rakentamiseen yhdessä muiden kanssa. Tämä konkretisoituu mm. valmentavana- ja tiimiohjaajana työelämälähtöisissä oppimistilanteissa. Osaamisperustaiset OPSit yleisin ja alakohtaisin kompetenssein tuovat cKAMK pedagogiikan osaksi opetustilanteita ja luovat oppimiselle yhtenäisen suunnan Kajaanin ammattikorkeakoulussa.

Korkeakoulutuksen toimintaympäristö muuttuu ja jatkuvan oppimisen muutos tuo korkeakoulutuksen piiriin erilaisista lähtökohdista tulevia ja erilaisin tavoittein opiskelevia opiskelijoita. Murroksen ja sitä jäsentävän visiotyön myötä Suomen korkeakoulut ovat päivittäneet korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon (OPI) viitearkkitehtuuria. Yhtenä keskeisenä näkökulmana viitearkkitehtuurissa on opiskelijalähtöisyys (ks. kuvio 1). OPI-viitekehysarkkitehtuurissa otetaan huomioon oppijan eri roolit tutkinnon suorittajasta yksittäisen opinon suorittavaan oppijaan. Oppijan keskeiset roolit ovat määritelty kuvion 2 mukaisesti. Kajaanin ammattikorkeakoulussa käytetään oppijasta käsitettä opiskelija.

## Opiskelijan keskeiset roolit mukailten OPI -viitearkkitehtuuria:



Kuvio 2. Opiskelijan keskeiset roolit (mukaiillen Korkeakoulujen OPI-viitearkkitehtuuri 2020)

## 1.2 Opetussuunnitelman toteutumisen arviointi

Opetussuunnitelma on opettajien välisen pedagogisen yhteistyön ja opetuksen laadun arvioinnin perusta. Opetussuunnitelman toteutusta arvioidaan KAMKissa säännöllisesti määrällisesti ja laadullisesti. Vuosittain tammikuun alussa järjestetään koulutusten yhteinen OPS-päivä, jossa tarkistetaan syksyn aikana tehdyt OPS-muutokset ja linjataan OPS:n sisällölliset päivitystarpeet. OPS-päivän suunnittelun ja toteuttamisen vastuu on yhteistyössä kehitysjohtajalla (koulutus), opintoasiainpäälliköllä, koulutusjohtajilla, koulutusvastaavilla ja opinto-ohjaajilla.

OPS-päivässä käsitellään opetuksen toteutumisen laadullinen arviointi, joka toteutetaan saadun opiskelija- ja myös työelämäpalautteen avulla syyslukukauden aikana. Määrällistä arviointia toteutetaan jatkuvana opintopisteiden ja valmistuvien tutkintojen määrän seurantana. Opiskelijoiden suorittamat opintopisteet ja tutkintojen määrät tarkistetaan koulutuksittain lukukauden lopussa. Opiskelijoiden ohjaaminen sekä opiskelijapalautteen kerääminen ja käsittely kuvataan tässä asiakirjassa luvussa 5 sekä koulutuskohtaisissa opetussuunnitelmissa / opintojaksojen ohjeistuksissa. Laadullisen ja määrällisen arvioinnin tulokset käsitellään KAMKin johtoryhmässä, koulutuksen ja asiantuntijapalveluiden kehittämissä sekä koulutustoiminnan poikkialaisen työryhmässä työryhmien vuosikellon mukaisesti. Osaamisalueiden johtoryhmät ja osaamisaluekokoukset käsittelevät tuloksia johtoryhmän palautteen perusteella.

Opetussuunnitelman laadullisen arvioinnin toteuttaminen, tiedonkeruu ja kerätyn tiedon kokoamisen vastuu on koulutuksen kehitysjohtajalla yhteistyössä koulutustoiminnan poikkialaisen työryhmän kanssa. Opiskelijapalautetta kerätään myös [opiskelijakyselyillä](#) (sisältäen hyvinvointikyselyn), oppimisen kehittämisen -työryhmissä ja opintojaksoilla. Lisäksi opiskelijat voivat olla suoraan yhteydessä opetushenkilöstöön ja koulutusjohtajiin. Opiskelijat vastaavat valmistumisen yhteydessä ammattikorkeakoulujen valmistumisvaiheen opiskelijapalautteekyselyyn (AVOP). Opiskelijakunta KAMO osallistuu opiskelijapalautteen keräämiseen mm. järjestämällä porinapäivillä ja tuutorikyselyllä. Koulutusvastaavat ja koulutusjohtajat tuovat saamansa tulokset opetushenkilöstön tietoon. Mahdolliset kehittämistoimenpiteet tehdään tiimipalavereissa. Opiskelijapalautteen keräämistä kuvataan tarkemmin tämän asiakirjan luvussa 5.





## 2 OPETUKSEN TUEN PALVELUT OPETTAJALLE

Opetuksen tuen palvelut ovat palveluita, joita korkeakoulu tuottaa opettajalle opetuksen toteuttamisen tueksi, ja joilla halutaan tukea opettajaa onnistumaan opetustyössään. Palvelut eivät ota kantaa opettajan pedagogiseen taitoon tai vaatimuksiin. Opetussuunnitelman yleisessä osassa määritettäviä opetuksen tuen palveluita ovat opintojen suunnittelu ja ohjaus, osaamisen hankkiminen ja osaamisen hyödyntäminen. Osa palveluista kuvataan tässä dokumentissa opetussuunnitelman eri luvuissa opettajan osaamisen tukemista edistävinä määritelminä.

### 2.1 Opetuksen suunnittelun ja ohjaustyön tukeminen

Tavoitteena on, että opettaja saa riittävän ja ajantasaisen tiedon suunnitellusta koulutustarjonnasta, koulutuksen kysynnästä sekä muiden toimijoiden opetustarjonnasta. Opettajalle mahdollistetaan osallistuminen koulutus- ja opetustarjonnan suunnitteluun, arviointiin ja palautteen antamiseen henkilöstön yhteistyötä, digitaalisia koulutuksen suunnittelun ja sisällön kuvaamisen palveluja hyödyntäen.

Opettajalle annetaan työajansuunnittelun tuki ja opettajalla on käytössään tarvittavat tiedot opetuksesta, ohjaus- sekä muista vastuista ja työtehtävistään työajan suunnitelman laatimiseksi. Opintojaksojen ajoittuminen suunnitellaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri sisältöalueiden vastuuopettajien kanssa ja opintojaksojen sijoittelussa huomioidaan opintojen ja opetuksen kuormittavuuden tasainen jakautuminen lukukausille sekä opintojen looginen eteneminen. Opintojaksojen sijoittuminen lukukausille määritetään opetussuunnitelman sisältökuvauksissa opintojakson alkamis- ja päättymispäivämäärä täsmällisesti ilmoittaen. ([KAMK tutkintosääntö/opetuksen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi](#))

Opetuksen toteutuksen suunnittelun tukena opettajalla on käytössään tarvittavat tiedot toteutussuunnitelman tekemiseen, muokkaamiseen ja julkaisuun. Opettajalla on käytössään opetuksen toteuttamisen kannalta tarpeelliset välineet, käyttöoikeudet sekä tuki ja ohjeistus omien käyttöoikeuksien aktivointiin ja käyttöön.

Opetussuunnitelman ja opintojaksojen suunnittelun tuen vastuut määrittyvät KAMKissa seuraavasti:

Tehtävä	Toiminnan kuvaus	Vastuu	Linkit
<b>Vuosisuunnittelija</b>	Vuosisuunnittelijan tehtävänä on määrittää opetussuunnitelman kuvaus ja huolehtia kuvauksen englanninkielinen nimi (kuvaus tulee opinto-oppaaseen näkyville). Hän tekee ajoitus suunnitelmat (opintojakson alkamis- ja päättymispäivämäärät). Ajoituksissa huomioidaan opiskelun ja työn kuormittavuus sekä opintojen looginen eteneminen. Vuosisuunnittelija julkaisee valmiit opetussuunnitelmat ja ajoitetut opintojaksot hyvissä ajoin Pepissä (noin 6 kk ennakkoiden), jotta opetussuunnitelmat ovat näkyvissä opinto-oppaassa. Vuosisuunnittelija huolehtii opintojakson nimen englannin kielellä Peppiin.	Koulutusvastaava	
<b>OPS-vastaava</b>	Tekee Peppiin opetussuunnitelman rakenteen sekä nimeää tarvittavat moduulit.	Koulutuksessa määritetty opettaja / Yliopettaja	
<b>Opintojakson opettaja</b>	Päivittää oman opintojakson sisällön ja määrittää toteutuksen tiedot sekä mahdolliset digitaaliset suoritus tavat (virtuaalipisteet) ja TKI-pisteet. Pisteitä seurataan sekä valtakunnallisesti että KAMK-tasolla.	Opintojakson opettaja	<a href="#">TKI- ja virtuaalipisteiden sekä vieraskielisen opetuksen merkitsemiseen Pepissä</a>

Seuraavassa määritetään opettajalle tuotettavat opetustyön tukipalvelut KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Opetusta tukevien palveluiden hankinnan tuki</b>	Opettajalle tarjotaan ohjeistusta ja tukea opetukseen tarvittavien yksittäisten ohjelmistojen, työvälineiden, tarvikkeiden ja palveluiden hankkimiseen sekä käyttöönottoon.	Koulutusjohtaja Koulutusvastaava	<a href="#">Henkilöstön perehdyttäminen</a>
<b>Opetukseen tarvittavien laitteiden ja ohjelmistojen tilaaminen</b>	Uuden laitteen tai ohjelmiston tilaukset hoidetaan esimiehen kautta.	Opettajalla tekee aloitteen laitteiden tilaamiseksi. Esimies vastaa tilauksen vahvistamisesta. Tietohallinto hankkii tarvittavat laitteet	Ohjemateriaalit KAMK intrassa <a href="#">tietohallinto- ja it-palvelut</a> tai <a href="#">Kamit helpdesk portaalissa</a> (tietoartikkelit)
<b>Digitaalisille alustoille laadittavan opetusmateriaalin tuottamisen tuki.</b>	Digitaalisille alustoille tuotettaviin opintojaksoihin liittyen opettaja saa suunnittelua sekä opintojakson pedagogista käsikirjoitusta tukevaa tietoa KAMKin pedagogisesta tukisivustosta.	Opetuksen digitaaliset palvelut / Verkko-opetuksen asiantuntijat	<a href="#">Pedagoginen tukisivusto</a>

<b>Digitaalisten oppimisympäristöjen käyttöön perehdyttäminen.</b>	Perehdytystä digitaalisten oppimisympäristöjen käyttöön (Moodle, Office 365 tai joku muu sovellus)	Opetuksen digitaaliset palvelut / Verkko-opetuksen asiantuntijat	<a href="#">KamIt koulutuspalvelut</a> <a href="#">Pedagoginen tukisivusto, opettajan työkalut</a>
<b>Saavutettavuuden edistäminen</b>	Edistetään opetukseen ja opiskeluun liittyvien prosessien saavutettavuutta.	Kampuspalvelut, opintotoimisto tuottaa ohjeistukset	Saavutettavuuden ohjeistus ja tuen palvelut löytyvät intrasta: <a href="#">Saavutettavuus verkko-opintojaksolla (sharepoint.com)</a>
<b>Oppijan opintojen edistymisen seurannan tuki</b>	Opettajalla on käytössään ajantasainen tieto oppijoiden opintojen edistymisestä sisältäen esim. - Opintoihin ilmoittautumisten ja hyväksymisten tilanteet, - Opintosuoritukset, - Opintopistekertymät suhteutettuna oppijan ja korkeakoulun tavoitteisiin, - Analyysitietoa siitä kuinka tavoitteet ovat täytymässä	Kampuspalvelut, opintotoimisto tuottavat ohjeistukset	<a href="#">Edistymisen seuranta</a> <a href="#">Power BI-portaali</a> (edistymisen seuranta osaamisalueittain ja koulutuksittain, valmistumisten ennuste)
<b>Peppi</b>	Pepistä löytyvät opintoihin ilmoittautumiset ja hyväksymiset omien toteutusten kautta. Samoin opiskelijakohtaiset opintosuoritukset ja opintojen edistymisen seuranta.	Kampuspalvelut, opintotoimisto tuottavat ohjeistukset	<a href="#">Pepin suunnittelutyöpöytä</a> <a href="#">Edistymisen seuranta</a>
<b>Moodle</b>	Moodlessa on mahdollista ottaa käyttöön opintojaksokohtainen edistymisen seuranta.	Opetuksen digitaaliset palvelut/Verkko-opetuksen asiantuntijat tukevat palvelun käytössä	<a href="https://docs.moodle.org/3x/fi/Edistymisen_seuranta">https://docs.moodle.org/3x/fi/Edistymisen_seuranta</a>
<b>Turvallisuuden ja kriisinhallinnan tuki</b>	Opettaja saa ohjeet ja riittävän informaation kriisitilanteiden ja turvallisuusuhkien hallintaan.	Kampuspalvelut tuottavat ohjeistukset	Intrassa ohjeet <a href="#">KAMKin turvallisuuden ja tietosuojan käytänteisiin</a>
<b>Tietoturvan ja tietosuojan hallinnan tuki</b>	Opettaja saa ohjeet ja riittävän informaation tietoturvan ja -suojan hallinnoimiseen.	Opetuksen digitaaliset palvelut/Verkko-opetuksen asiantuntijat tukevat palvelun käytössä	<a href="#">KAMKin tietoturvaa koskeva ohjeistus</a> <a href="#">KAMKin tietosuojaa koskeva ohjeistus</a>



### 3 OPPIMISEN JA OPISKELUN OHJAUS

Oppimisen ja opiskelun ohjauksella edistetään opiskelijan opintojen suunnittelua, opinnoissa edistymistä, ammatillisuutta tukevaa osaamisen kasvua, urasuunnittelua (ks. luku 5) sekä opiskeluhyvinvointia. Ohjausta annetaan jokaiselle opiskelijalle ennalta suunnitelluissa ja määritetyissä vaiheissa yhteisin toimintatavoin. Tämän lisäksi opiskelijalle annetaan yksilöllistä ohjausta ja tukea, mikäli opiskelijan opinnoissa eteneminen tai hänen henkilökohtaiset tarpeensa tätä edellyttävät.

Ohjauksen prosessi rakentuu opiskelijalle annettavasta opintoneuvonnasta, opinto-ohjauksesta ja tuutoroinnista. Tuutoroinnista käytetään kansallisesti termiä HOPS-ohjaus. KAMKin ohjauksen toimintamalli perustuu holistiseen opiskelijakeskeiseen ajattelutapaan, jossa tasoittain jaettu ohjaustoiminta kuuluu koko henkilöstölle. Holistinen opiskelijalähtöinen malli sisältää kolme ohjauksen osa-aluetta, joita ovat 1. oppimisen ja opiskelun ohjaus, 2. ura- ja työelämäohjaus sekä 3. kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukeminen. Erilaisia ohjaus-, neuvonta- ja tiedotustehtäviä on vastuutettu tämän lisäksi eri opetuksen ja ohjauksen tehtäviin. (ks. [KAMK ohjauksen toimintamalli](#) sekä [KAMK tutkintosääntö/opiskelu-oikeus](#)).

Ohjaus on erilaista opintojen eri vaiheissa. Opiskelija saa ohjausta ennen opintoja, opintojen alussa, opintojen kuluessa ja opintojen loppuvaiheessa sekä siirryttäessä työelämään tai jatko-opintoihin. Ohjaus voi olla omaehtoista, henkilökohtaista, ryhmä- tai vertaisohjausta.

Opettajan ohjaustyön osaamista tuetaan KAMK-tasolla seuraavin toimenpitein opiskelijan opintojen suunnittelun toteuttamiseksi:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Opinto-ohjauksen tuki</b>	Opettajalla on käytössään ohjaukseen tarvittavat tiedot, ohjeistukset ja toimintatavat sekä osaaminen opettajan toteuttaman opetuksen sisällölliseen ohjaukseen. Lukuvuoden alussa järjestetään ohjauksen aamupäivä kaikille opettajatuutoreille ja opettajille sekä huolehditaan uusien opettajatuutorien perehdyttämisestä. Ohjauksen toimintamalli ja koulutuskohtaiset ohjauksen vuosikellot käydään läpi ja päivitetään ohjauksen aamupäivässä.	Kehitysjohtaja (koulutus), opintoasiainpäällikkö, opinto-ohjaajat	<a href="#">Ohjauksen toimintamalli</a> <a href="#">Opettajatuutorin tehtävät ja tarkistuslista</a> <a href="#">Ohjauksen vuosikellot</a>
<b>HOPS-ohjauksen tuki</b>	Opettajalla on käytössään tarvittavat HOPS-työkalut ja niiden käytön ohjeistukset, jotka mahdollistavat HOPSin laatimisen yhdessä opiskelijan kanssa: - Opettajien kouluttaminen, - Opettaja/opiskelija-kehityskeskusteluvälineet, - Yhteistyöverkostoissa työskentelemisen tuki (mm. ristiinopiskelu, ks.luku 4.2)	Opiskelijapalvelut tuottavat tarvittavan tuki- ja ohjemateriaalin	<a href="#">Opintojen ohjaus</a>

<b>Opinto-ohjaajan tuki opettajatuutoreille</b>	Koulutusten opinto-ohjaajat tukevat opettajatuutoreita ja opettajia ohjaustehtävässä sekä toimivat tilanteesta riippuen työparina. Erikoistilanteissa ohjauksesta vastaa oman koulutuksen opinto-ohjaaja (esim. tauon jälkeen palaaminen opintoihin, keskeyttämiset, siirto-opiskelijat).	Opinto-ohjaajat	<a href="#">Tukimateriaaleja ja vinkkejä</a>
---	---	-----------------	--

### 3.1 Opintojen suunnittelu ja ohjaus opintojen alussa

Ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijaa tutustumaan KAMKin käytänteisiin, toimimaan aktiivisesti ja motivoituneesti, tekemään yksilöllisiä valintoja, hyödyntämään erilaisia tukimuotoja sekä edistämään omaa hyvinvointia niin, että opinnot etenevät suunnitellussa aikataulussa. Opintojen alussa opiskelija saa käyttöönsä starttipaketin, [opinto-oppaan](#) ja tarvittavat sähköiset välineet opintojen suunnittelun sekä urasuunnittelun tueksi ([Pakki-ohjelmisto](#), [KAMKin ohjauksen sivustot](#), [Kaura-](#) ja [Tuudo-sovellukset](#)). Opiskelija osallistuu henkilökohtaiseen ja ryhmäohjaukseen. Lisäksi hänelle järjestetään mahdollisuus saada vertaistuutorointia. Opiskelija saa ohjausta opintojen suunnitteluun ja ajoittamiseen, suuntautumisen ja/tai pääaineen valintaan sekä yksittäisten opintokokonaisuuksien suunnitteluun KAMKin yhteisen ohjaustyön resurssointimallin mukaisesti.

Opintojen suunnittelua edistävän ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee opintonsa, ja laatii toteuttamiskelpoisen henkilökohtaisen opintosuunnitelman ([HOPS ja sen laadinta](#)), joka sisältää ajoitussuunnitelman. Korkeakoulu tukee opiskelijan opintojen suunnittelua eri tasoisella opinto-ohjauksella sekä tuutoritoiminnalla. Opiskelijan lähin ohjaaja on ryhmän oma opettajatuutori. HOPS-suunnitelma käydään läpi vuosittaisissa HOPS-keskusteluissa opettajatuutorin kanssa. Suunnitelma päivitetään tarpeen vaatiessa opettajatuutorin tai opinto-ohjaajan tukemana. Opintojen omaehtoista suunnittelua ja opiskelutaitojen vahvistamista tuetaan myös orientoivilla opinnoilla ja verkkomateriaalilla (starttipaketti ja ryhmien virtuaaliset luokkahuoneet Teamsissa).

Opintojen suunnittelussa huomioidaan opiskelijan olemassa oleva osaaminen ja osaamistarpeet sekä tehdään tarvittavat AHOToinnit ja hyväksiluvut aiemmin suoritetuista opinnoista tai aiemman ammatillisen toiminnan perustalta (ks. tarkemmin luku 5.2). Opiskelija suunnittelee kansainväliset liikkuvuusjaksot osaksi opintojaan sekä tarkentaa urasuunnitelmiaan. Korkeakoulu antaa tuen tälle suunnittelulle opintojen tuutoroinnilla, opinto-ohjauksella ja uraohjauksella. Tälle tuelle määritetään opetussuunnitelmassa ne toimenpiteet, jotka jokainen opiskelija saa suunnittelunsa tueksi kunakin lukukautena ja lukuvuonna ([Osaamisen tunnistamisen ohjeet](#) sekä [KAMK tutkintosääntö/hyväksilukeminen](#)).

### 3.2 Opiskelun edistymisen tukeminen – opinto-ohjaus ja opiskelun tuen muodot

Opiskelun edistymisen tukeminen voidaan jakaa opinto-ohjaukseen sekä opiskelun tukeen. Opiskelun tuesta on erotettavissa kaikille tarjottava yleinen tuki ja tuen tarpeen kasvaessa tehostettu ja erityinen opiskelun tuki. Tavoitteena on, että opiskelija vahvistaa omaa osaamistaan suorittamalla opintojaan eri opiskeluvaihtoehtoja hyödyntäen ja opiskelijaa tuetaan tunnistamaan itselleen sopivat opiskelustrategiat ja

sopivimmat mahdolliset suoritustavat. Lopputuloksena on, että opiskelija pystyy suorittamaan henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa ja tutkintoonsa edellytetyt opinnot.

Jos opiskelijalla on vaikeuksia oppimisessa tai erilaisia luki- tai neuropsykologisia ongelmia, on hänellä oikeus tarvittavaan tukeen opintojen sujuvuuden varmistamiseksi. Tällöin opiskelijalle tarjotaan tehostettua tai erityistä tukea oppimisen tukemiseksi (ks. [Ongelmia opinnoissa?](#)). Opiskelijalla on oikeus esteettömyyteen liittyvään tukeen ja opetuksen on edistettävä opiskelun [saavutettavuutta](#). Esteettömyyden tavoitteena on luoda fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti saavutettava ja esteetön opiskeluympäristö, mikä tukee opiskelijan yhdenvertaisuutta henkilökohtaisista ominaisuuksista ja tuen tarpeesta riippumatta. Saavutettavuuden huomioinnilla varmistetaan, että paitsi tilat ja järjestelmät mahdollistavat jokaisen opiskelijan opiskelun, niin myös opetusmenetelmät sekä yleinen asenneilmapiiri mahdollistavat henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan erilaisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien opiskelijoiden osallisuuden ja yhdenvertaisuuden opiskelussa. Monipuoliset opetusmenetelmät ja vaihtoehtoiset suoritustavat, oppimisympäristöt ja ennakkoon suunniteltu opetusmateriaali, tuki opiskelutaitojen kehittämiseen, HOPS-työ, yksilöllisten järjestelyjen huomiointi, arviointikriteerien selkeys sekä jatkuvan palautteen antaminen ovat keskeisiä saavutettavuutta edistäviä pedagogisia tekijöitä.

### 3.3 Opiskelun edistymisen tukeminen opintojen eri vaiheissa

Tavoitteena on, että opiskelija saa tarvitsemaansa ohjausta ja tukea opintojen suorittamiseen opintojensa kaikissa vaiheissa. Opiskelija saa tietoa oman edistymisensä toteutumisesta ja arvioinnista säädetyssä ajassa (ks. [Tutkintosääntö / arviointi](#)). Analytiikka ja opinnoissa etenemisen tieto auttaa omien tavoitteiden, motivaation ja emootioiden vaikutusten tunnistamisessa opiskelumenestykseen.

Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa oppimisanalytiikan kehittämisen ja hyödyntämisen toimintamallit ja välineet. Korkeakoulu tuottaa datan opiskelijan hyödynnettäväksi ja antaa osaamisprofiilin perustuen suosituksia ja vaihtoehtoja. (ks. [Opintojen ohjaus](#).)

Alla olevaan taulukkoon on kuvattu, mitä KAMKissa huomioidaan kaikille yleisessä opintojen ohjauksessa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Varhaisen puuttumisen malli</b>	Opiskelijalle tarjotaan apua opiskelun edistymiseksi sekä puututaan opiskelijan opintojen etenemiseen, kun huomataan tälle tarvetta. Korkeakoulu ohjaa opiskelijaa opintojen jatkamisessa ja etenemisessä ohjauksen toimintamallin mukaisesti.	Opettajatuutori; ohjauksen tarpeesta riippuen opinto-ohjaaja, erityisopettaja, kuraattori	<a href="#">opiskelijoiden varhaisen tuen malli</a> <a href="#">Ohjauksen toimintamalli</a>
<b>Henkilökohtaisen opintosuunnitelman laadinnan tuki</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa toimintamallin ja välineet, joiden avulla opiskelijaa tuetaan HOPSin laadinnassa ja päivittämisessä. Opiskelijan laatima HOPS käydään läpi, annetaan ohjeistusta ja HOPS hyväksytään. Vaihto-opiskelijoilla HOPSia vastaa Learning Agreement.	Opettajatuutori	<a href="#">Ohjauksen toimintamalli</a>

<b>Opintojen edistymisen seuranta</b>	Korkeakoulu seuraa opintosuoritusten kertymistä suhteessa suunniteltuihin opintoihin sekä tekee tarvittavat toimenpiteet vertailun pohjalta. Opettajalla on käytössä tarvittavat välineet ( <a href="#">Ohjauksen toimintamalli</a> ; <a href="#">Opintojen ohjaus</a> ) opettajatuutorointiin: ohjeistukset, edistymisen seurannan työkalu, HOPS-palvelu, opettajien koulutusta tuutorointiin, sekä analyyttikatietoa tuutoroinnin tueksi.	Opettajatuutori; opettajatuutori voi käyttää työparia ja opiskelijatuutoria apunaan  Koulutuksen opinto-ohjaaja vastaa opettajatuutorille annettavasta tuesta	<a href="#">Edistymisen seurannan työkalu</a>  <a href="#">opintojen ohjaus</a>
<b>Opintoneuvonta</b>	Korkeakoulu tarjoaa yleistä opintoihin, opiskelukäytäntöihin ja opiskeluun liittyvää neuvontaa, millä edistetään opinnoissa suoriutumista ja oppimista. Opintoneuvontaa tarjotaan tiedottamalla ja tarjoamalla ohjausmateriaalia eri sähköisillä alustoilla sekä henkilökohtaisella ohjauksella.	Opinto-ohjaat,  Ohjausmateriaalin tarjonnasta ja päivittämisestä vastaa opintotoimisto	<a href="#">opintojen ohjaus</a>
<b>Opiskelijatuutori-toiminta</b>	Korkeakoulu ja opiskelijakunta suunnittelevat ja toteuttavat toimintamallin, jossa opiskelijat hakevat tuutoreiksi, heidät valitaan, annetaan ohjausta sekä tuetaan tuutoroinnissa. Tuutorit toimivat opiskelijoiden opastajina korkeakoulun käytänteisiin opintojen suorittamisen aikana. Kansainvälisten opiskelijoiden osalta tuutorointi vahvistaa suomalaiseen yhteiskuntaan kiinnittymistä.	Opiskelijan vertaistutoritoiminnasta vastaa opiskelijakunta KAMO	<a href="#">Tuutorointi KAMO</a>
<b>Opettajatuutorin ohjaus</b>	Opettajatuutori on lähin opiskelijan opintojen ohjaaja ja tuki. Korkeakoulu nimeää jokaiselle ryhmälle opettajatuutorin, jonka tehtävänä on tukea ryhmänsä opiskelijoiden opiskelumotivaatiota, opintojen etenemistä, ryhmäytymistä ja korkeakoulun opiskelutavan omaksumista. Opiskelijalla on tieto tuutoristaan Pakissa. Opettajatuutori käy vuosittaiset keskustelut opiskelijan kanssa, auttaa opintojen suunnittelussa (HOPS) ja seuraa opiskelijan hyvinvointia sekä ohjaa tarvittaessa muiden ohjaus- ja tukipalveluiden käyttöön. Opettajatuutorin vuotuinen tuntimäärä määritetään osana vuosisuunnittelua KAMKin yhteisen työn resurssointimallin mukaisesti.	Opettajatuutorin tehtävä määritetään opetuksen suunnittelun yhteydessä	Opettajatuutorin opas on valmistumassa OHJY-hankkeessa
<b>Opinto-ohjaus</b>	Korkeakoulu tarjoaa henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa opiskelijalle opintoihin kiinnittymiseen ja opiskelukyvyn tukemiseen sekä opintojen edistymiseen ohjaussuunnitelman mukaisesti. Opettajatuutori voi ohjata erikoistilanteissa opiskelijan opinto-ohjaajan henkilökohtaiseen ja tehostettuun ohjaukseen esim. opintojen viivästymiseen, tauon jälkeen opintoihin palaamisen yhteydessä, koulutuksen vaihtamiseen tai tuen tarpeen kartoittamiseen liittyvissä tilanteissa. Näissä tilanteissa käytetään <a href="#">Pakin/Pepin sopimuspankkia</a> , jossa opiskelijan kanssa yhdessä päivitetään HOPS, tehdään suunnitelma opintojen etenemisestä.	Opettajatuutori Opinto-ohjaaja	<a href="#">Opintojen ohjaus (sharepoint.com)</a> <a href="#">Peppi sopimuspankin käyttö</a>

### 3.3.1 Yleinen opiskelun tuki opiskelun sujuvuuden edistämiseksi

Yleistä opiskelun tukea tarjotaan kaikille opiskelijoille. Tavoitteena on, että opiskelija saa käyttöönsä tarvitsemansa oppimateriaalit sekä oppimistaan koskevan tiedonhankinnan ohjauksen, mikä tukee opintojen erityyppisten kirjallisten suoritusten laadintaa sekä keskeisesti opinnäytetyön kirjoittamista. Palvelu sisältää kirjastopalvelut ja -aineistot sekä informaatiolukutaidon opetuksen. KAMKin yleisessä opiskelutaitojen ja -valmiuksien tuen tuottamisessa huomioidaan seuraavaa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Oppimateriaalit</b>	KAMKin kirjasto hankkii ja tarjoaa KAMKissa käytössä olevat oppimateriaalit. Digitaalinen materiaali on etäkäytössä KAMKin henkilökunnalla ja opiskelijoilla. Aineistonhankinnat tehdään pääasiassa henkilökunnan ja opiskelijoiden esittämien hankintaesitysten pohjalta. Opettajat voivat lisäksi hyödyntää valtakunnallisia avoimia oppimateriaaleja. Opintojaksojen oppimateriaalin tuottamisessa käytetään Moodle-ympäristöä (Dev Moodle, tulevaisuudessa Reppu).	Kirjasto Opintojaksokohtaisesti opintojakson vastuopettaja Tietohallinto tuottaa tuen opettajalle Moodle-ympäristön käyttöön	Digitaaliset materiaalit löytyvät KAMK-Finna-sivustolta <a href="#">Avointen oppimateriaalien kirjasto</a> <a href="#">Verkko-opetuksen suunnittelu ja toteutus (pedagoginen tukisivusto)</a>
<b>Informaatiolukutaidon ja tiedonhallinnan opetus</b>	Opetus on sisällytetty opetussuunnitelmaan kolmella tasolla: yhteiset opinnot, ammattiopinnot ja tutkimusopinnot/opinnäytetyövaihe.	Kirjasto yhteistyössä koulutusten opetuksen kanssa	Alakohtaiset tiedonhakuoppaat löytyvät <a href="#">kirjaston sivuilta</a>
<b>Ristiinopiskelun ohjaus</b>	Opiskelijalle annetaan tietoa sekä neuvontaa hakemisessa muiden korkeakoulujen tarjoamiin opiskelumahdollisuuksiin. Opiskelija saa tukea käytännön järjestelyihin. Oppijalle aktivoidaan tarvittavat käyttöoikeudet toiseen korkeakouluun ja käyttöoikeuksia ylläpidetään opiskelujen etenemistä tukevana palveluna.	Opintojakson opettaja Opettajatuori Opinto-ohjaaja	Ristiinopiskelu kuvataan opetussuunnitelman yleisten perusteiden luvussa 4.2
<b>Opinnäytetyöprosessi</b>	Opiskelijaa tuetaan ja ohjataan opinnäytetyön laadinnan eri vaiheissa.	Koulutusten opinnäytetyön opetuksesta vastaavat opettajat Kirjaston tietopalvelut	Opinnäytetyön yleiset ohjeet ja opinnäytetyössä tarvittavat lomakkeet löytyvät <a href="#">Opinnäytetyöntekijän oppaasta</a> . Alakohtaiset, tarkemmat ohjeet löytyvät KAMKin opiskelijapalvelujen sivustolta, kohdasta <a href="#">opinnäytetyö</a> <a href="#">Opinnäytetyön arviointikriteerit</a>
<b>Opinnäytetyön toteuttaminen</b>	Opinnäytetyö toteutetaan koulutusten ohjeiden mukaisesti. Arviointi toteutetaan opinnäytetyön arviointiohjeiden mukaisesti.	Opinnäytetyötä ohjaavat opettajat	<a href="#">Opinnäytetyön laadinnan ohjeistukset</a>
<b>Tuki opinnäytetyön tekemiseen</b>	Korkeakoulu tukee opiskelijan opinnäytetyöprosessia erilaisin keinoin (kirjoittamiseen, tiedonhakuun ja menetelmäohjaukseen liittyvät työpajat ja erityisen tuen tarve)	Osaamisalueet tuottavat yhteistyössä ja erikseen tukikursseja opinnäytetyön laadintaan	<a href="#">Opinnäytetyöntekijän opas</a>



### 3.3.2 Tehostettu ja erityinen opiskelun tuki opiskelutaitojen ja -valmiuksien edistämiseksi

Kun opinnot eivät suju suunnitellusti ja oppiminen on vaikeaa, ohjataan opiskelija tehostetun tai erityisen opiskelun tuen piiriin. KAMKin erityisopettaja selvittää yhteistyössä opiskelijan kanssa opiskelijan mahdollisen tehostetun tai erityisen tuen tarpeen. Erityisopettaja ohjeistaa opiskelijaa sekä tarvittaessa opettajatuutoria huomioimaan tuen tarpeen asettamat edellytykset opintojen suunnittelulle ja suorittamiselle (esimerkiksi jatkoaika tehtävien tekemiseen, suulliset tentit tms. yksilölliset ratkaisut osaamisen osoittamiselle).

Ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija saa tarvitsemansa tuen ja järjestelyt oman oppimisensa edistämiseksi. Opiskelijalla on käytössään esteettömät ja saavutettavat opintojen sujuvuutta edistävät sekä yksilöllisiä tarpeita tukevat ratkaisut, jotka mahdollistavat oppimisen ja opetukseen osallistumisen kaikissa tilanteissa. Opiskelija saa tukea omien oppimisstrategioidensa luomiseen ja toteuttamiseen. Ohjauksen tukea saa opintojakson opettajalta ja omalta opettajatuutorilta.

Tehostetun ja erityisen tuen toteuttamisessa huomioidaan seuraavaa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Saavutettavuuden edistäminen</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa tarjoamiensa palvelujen saavutettavuuden erilaiset oppijat huomioiden. Saavutettavuutta edistetään mm. omien opiskelustrategioiden tunnistamiseen ja harjoitteluun liittyvällä ohjauksella, vaihtoehtoisilla suoritustavoilla ja henkilökohtaisilla opiskelusuunnitelmillä.	Opintojakson opettaja Opinto-ohjaaja Erityisopettaja	<a href="#">Saavutettavuus KAMKissa</a>
<b>Esteettömyyden edistäminen</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa korkeakoulun fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön esteettömyyden erilaiset ratkaisut.	Opintojakson opettaja Opinto-ohjaaja Erityisopettaja	<a href="#">Ongelmia opinnoissa</a>
<b>Oppimaan oppimisen edistäminen</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa toimintamallit oppijoiden erilaisten oppimistyylien mukaisten oppimisstrategioiden muodostamiselle	Opintojakson opettaja Opinto-ohjaaja Erityisopettaja	<a href="#">Ongelmia opinnoissa</a>
<b>Tehostettu opinto-ohjaus</b>	Käytetään Pepin sopimuspankkia aina, kun opiskelijan opintojen eteneminen keskeytyy, viivästyy tai opetussuunnitelman/HOPSin mukainen eteneminen häiriintyy. Suunnitelma laaditaan sopimuspankkiin yhdessä opiskelijan, opettajan ja/tai opinto-ohjaajan kanssa. Suunnitelman toteutumista seurataan ja tarvittaessa päivitetään.	Tuutoriopettaja Opinto-ohjaaja	<a href="#">Sopimuspankin käyttö</a>
<b>Erityisjärjestelyt opiskelun tukena</b>	Opiskelijalla on oikeus erityisjärjestelyihin opiskelun tukena, mikäli hänellä on todettu lukemiseen tai kirjoittamiseen liittyvä tai muu kognitiivinen vaikeus. Sairaudesta, liikunta- tai aistivammasta	Tuutoriopettaja Opinto-ohjaaja Erityisopettaja	<a href="#">Ongelmia opinnoissa</a>

	johtuva haitta tai psykososiaaliset syyt voivat myös olla perusteena erityisjärjestelyille opinnoissa. Erityisjärjestelyt anotaan aina etukäteen asiantuntijalausannon perusteella ja tarve kartoitetaan yksilöllisesti. Järjestelyjen toteutus ja muoto sovitaan yhdessä KAMKin ohjaus- ja opetusalan ammattilaisten (erityisopettaja, kuraattori, opinto-ohjaaja, opettaja) kanssa tuen tarpeesta riippuen. Erityisjärjestelyt eivät tarkoita osaamistavoitteiden madaltamista, vaan niiden tarkoitus on tukea osaamistavoitteiden saavuttamisessa. Ammattikorkeakoulussa oppimistavoitteet ovat kaikille samat.		
<b>Digilukuseulat</b>	Digilukuseulojen tarjoaminen aloittaville ryhmille syys- ja tammikuussa ja tarpeen mukaan myös muulloin erityisopettajan näin arvioidessa. Erityisopettaja voi tehdä tarkemmat yksilötestit tuen suunnittelemiseksi lukiseulassa ilmenneen tarpeen mukaan. Erityisopettaja kirjoittaa lukitodistuksen ja kartoittaa yhdessä opiskelijan kanssa tukitoimia, joista hän hyötyy. Opiskelija kertoo ja sopii opintojakson alussa opintojakson opettajan kanssa oikeudestaan tukeen ja mahdollisista suoritukseen sopivista erityisjärjestelyistä (lisäaika, materiaali, apuvälineet, vaihtoehtoinen tapa suorittaa jne.).	Tuutoriopettaja Erityisopettaja Opintojaksoa opettava opettaja	
<b>Celian verkkopalvelu</b>	Mikäli opiskelijalla on hankaluuksia kirjan lukemisessa sairauden tai vamman vuoksi, voi hän tilata äänikirjoja Celiasta. Tunnukset verkkopalveluun saa kirjaston kautta.	Kirjaston tietopalvelut Erityisopettaja	Lisätietoja palvelusta löytyy kirjaston käyttäjän oppaasta <a href="#">Lukemisesteiselle</a> .

Jotta opettaja pystyy tukemaan opiskelijan yksilöllisten järjestelyjen toteutumista, KAMK-tasolla määritetään opettajan osaamisen tukemiseksi seuraavat toimintaperiaatteet:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Esteettömyyden tuki</b>	Korkeakoulun esteettömyysohjeistus	Opiskelija- ja viestintäpalvelut	Ohjeet ovat valmistumassa
<b>Saavutettavuuden tuki</b>	Korkeakoulun saavutettavuusohjeistus ja neuvonta, koulutusta opettajille. Työkalut saavutettavan opetuksen ja opetusmateriaalin toteuttamiseen. Ohjeistuksia ja koulutusta erilaisten oppijoiden huomioimiseksi, - Ohjeistuksia ja koulutusta erilaisten oppijoiden huomioimiseksi	Opiskelija- ja viestintäpalvelut	Esteettömyysohjeet ovat valmistumassa <a href="#">Saavutettavuus KAMKissa</a>
<b>Opiskelijan orientaation ja hyvinvointipalveluiden tuki</b>	Korkeakoulu tarjoaa opettajalle palvelun, jossa on tietoa korkeakoulun toiminnoista ja palveluista, etuuksista, opiskelijaterveydenhuollosta ja liikuntamahdollisuuksista. Opettaja saa riittävän informaation opiskelijan ohjaamiseksi hyvinvointipalvelujen piiriin.	Opiskelija- ja viestintäpalvelut	<a href="#">Opiskelijoiden hyvinvointipalvelut</a>



## 4 OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

KAMKiin voi hakeutua opiskelemaan tutkintoon johtavaan koulutukseen päiväopiskelijaksi tai monimuoto-opiskelijaksi, avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijaksi esim. täysin verkossa suoritettaviin yksittäisiin opintojaksoihin tai -kokonaisuuksiin. Koulutuskohtaisessa opetussuunnitelmassa määritetään koulutuksen muoto (lähi-, etä- vai hybridiopetus) sekä opetuksen suoritustavat.

cKAMK pedagoginen toimintamalli (2018 ja 2021) ohjaa oppimisympäristöjen ja työtapojen suunnittelua sekä opetusta ja opiskelijoiden ohjausta erilaisissa ympäristöissä:

[cKAMK: opetus on yhteyksien luomista, luovuutta ja valmentamista](#) (2018)

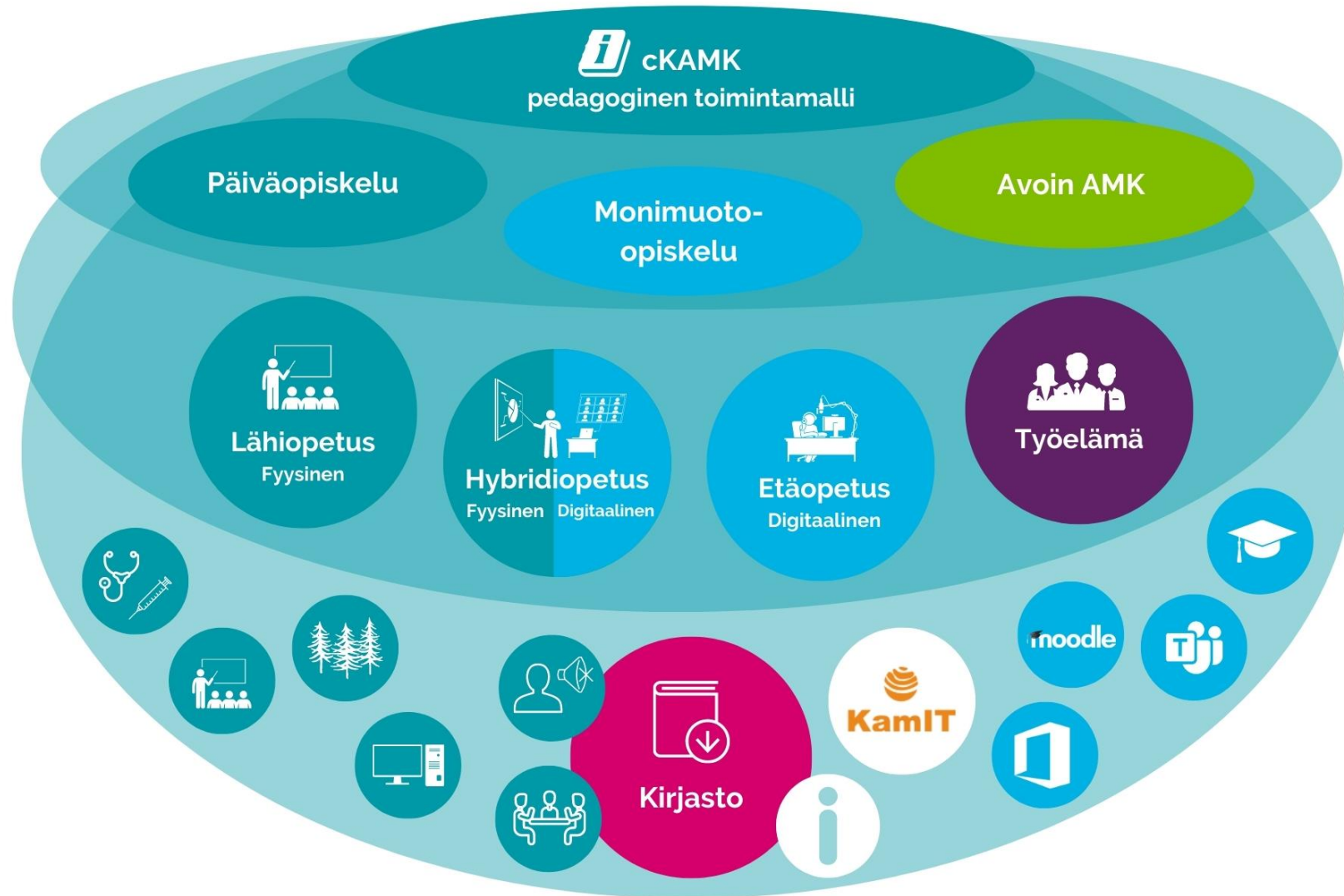
[cKAMK v.2.0](#) (2021)

KAMKin oppimisympäristöt ovat fyysisiä, digitaalisia tai niiden yhdistelmiä. Fyysisiä oppimisympäristöjä ovat luokka-, harjoitus-, simulaatio, laboratorio- sekä ulkotilat, joissa järjestetään päivätoteutuksen ja monimuotototeutuksen lähiopetus. Oppimista tapahtuu myös työelämäyhteistyökumppaneiden ympäristöissä esimerkiksi harjoitteluiden ja projektien yhteydessä tai opinnollistamalla. Lue lisää [osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta](#) intrasta.

Digitaalisilla oppimisympäristöillä tarkoitetaan opetuksen ja oppimisen tukena toimivia digitaalisia alustoja (esim. Moodle, Teams, O365-sovellukset). Digitaaliset oppimisympäristöt voivat toimia aikaan sidottuina tai sitomattomina, ja ne voivat mahdollistaa itsenäisen työskentelyn tai täydentää muuta oppimista fyysisissä oppimisympäristöissä. Opiskelijat ja henkilökunta käyttävät vain KAMKin tietohallinnon tarjoamia ja ylläpitämiä tietoturvallisia digitaalisia ympäristöjä.

Kirjasto tarjoaa oppimisympäristönä opiskelijoille kolmentyyppisiä tiloja: rauhallisia yksityisyyttä antavia työpisteitä, ryhmätyötiloja ja vapaampia seurustelutiloja. Kirjaston keskeiset palvelut ovat asiakaspalvelu, kaukopalvelu, julkaisupalvelut, tiedonhankinnan ohjaus ja opetus sekä tietoaisteistojen hankinta ja ylläpito. Kirjasto tarjoaa opiskelussa tarvittavia tietoaisteistoja sekä painettuina että sähköisinä (ks. [KAMKin kirjasto](#); luku 3.2.2 edellä).

## KAMKin oppimisympäristöt



Kuvio 3. KAMKin oppimisympäristöt

## 4.1 Oppimisympäristöissä toimiminen

Opiskelija saa KAMKissa käyttöönsä fyysiset ja digitaaliset oppimisympäristöt, jotka edistävät oppimista ja opintojen sujuvuutta. KAMK suunnittelee ja hankkii opetukseen tarvittavat tilat. KAMK julkaisee tilatiedot ja ylläpitää tilojen varausjärjestelmää ([Peppi; Tilat ja tilavaraukset](#)). Opintojaksokohtaisessa opetuksen toteutussuunnitelmassa määritetään opintojakson toteutus- sekä suoritustavat, joista ilmenee opiskelijalle, onko opintojakso mahdollista suorittaa osin tai täysin etäopetuksena vai edellyttääkö suoritus opiskelijan läsnäoloa opetustilanteissa fyysisissä luokkatiloissa.

Opiskelija saa koulutukseen hyväksymisen ja opiskelupaikan vastaanottamisen jälkeen opinnoissa tarvittavat käyttäjätunnuksen/tietoverkkotunnukset KAMKin tietohallinnolta. Käyttäjätunnuksella opiskelija pääsee kirjautumaan keskeisiin opinnoissaan tarvitsemiinsa tietojärjestelmiin. Opiskelija perehdytetään keskeisiin tietojärjestelmiin opettajien, opiskelijapalveluiden sekä tuutoriopiskelijoiden johdolla. Käytön tueksi on tarjolla myös starttipaketti Repussa, Uudelle opiskelijalle -materiaali Tuudossa sekä video-oppaita ja muuta sähköistä materiaalia. Käyttäjätunnukseen liittyvissä ongelmatapauksissa, kuten pääsyn estyessä palveluiden käyttöön, opiskelija saa tukea tietohallinnon [helpdeskistä](#).

Opiskelija käyttää opinnoissaan henkilökohtaista tietokonettaan KAMKin BYOD-velvoitteen (bring your own device) mukaisesti. Laittevaatimukset ovat kuvattu tarkemmin KAMKin "uudelle opiskelijalle" www-sivuilla ([Laitesuositus opiskelijan tietokoneeksi](#)). Laitesuosituksissa huomioidaan koulutusten erityispiirteet, joten suositukset voivat poiketa eri koulutusten välillä.

Työtilojen suunnittelua ja käyttöä ohjaavat KAMKin arvot ja strategiset tavoitteet. Tilojen käytössä huomioidaan seuraavia tekijöitä:

- Työtilat ovat joustavat ja ne mahdollistavat lähi-, etä- ja hybridiopetuksen toteuttamisen sekä tilojen käytön erilaisiin kokouksiin sekä yhteiseen oleskeluun.
- KAMKissa mahdollistetaan suunnitellusti etätyö sekä etä- ja läsnäolopäivien vaihtelu ks. ([etätyö KAMKissa](#))
- Tilojen halutaan olevan ja pysyvän viihtyisinä. KAMKissa on määritetty pelisäännöt tilojen käytöstä ([KAMKin tilapalvelut](#)).

KAMK toteuttaa ja ylläpitää teknologisia ja pedagogisia ratkaisuja sekä ohjeistuksia, jotka mahdollistavat opiskelun erilaisissa oppimisympäristöissä. Teknologisiin ja pedagogisiin ratkaisuihin kuuluvat muun muassa Moodle-oppimisympäristöt, tuottavuussovelluksia tarjoava pilvipalvelualusta M365, sekä verkkonvälitteisen kokoustamisen mahdollistavat Teams- ja Zoom-verkkoneuvottelupalvelut. KAMKilla on käytössä intrassa [pedagoginen tukisivusto henkilöstölle ja opiskelijoille](#), jonne kootaan ohjeita opetuksen ja opetusteknologian hyödyntämisen tueksi. Lisäksi opettajille tarjotaan koulutusta ja tukea digitaalisten oppimisympäristöjen käyttöön, sisällöntuotantoon ja oppimisympäristöjen esitysteknisten välineiden käyttöön. ([Tietohallinto](#))

## 4.2 Ristiinopiskelu, opetussyhteistyö ja KV-toiminta

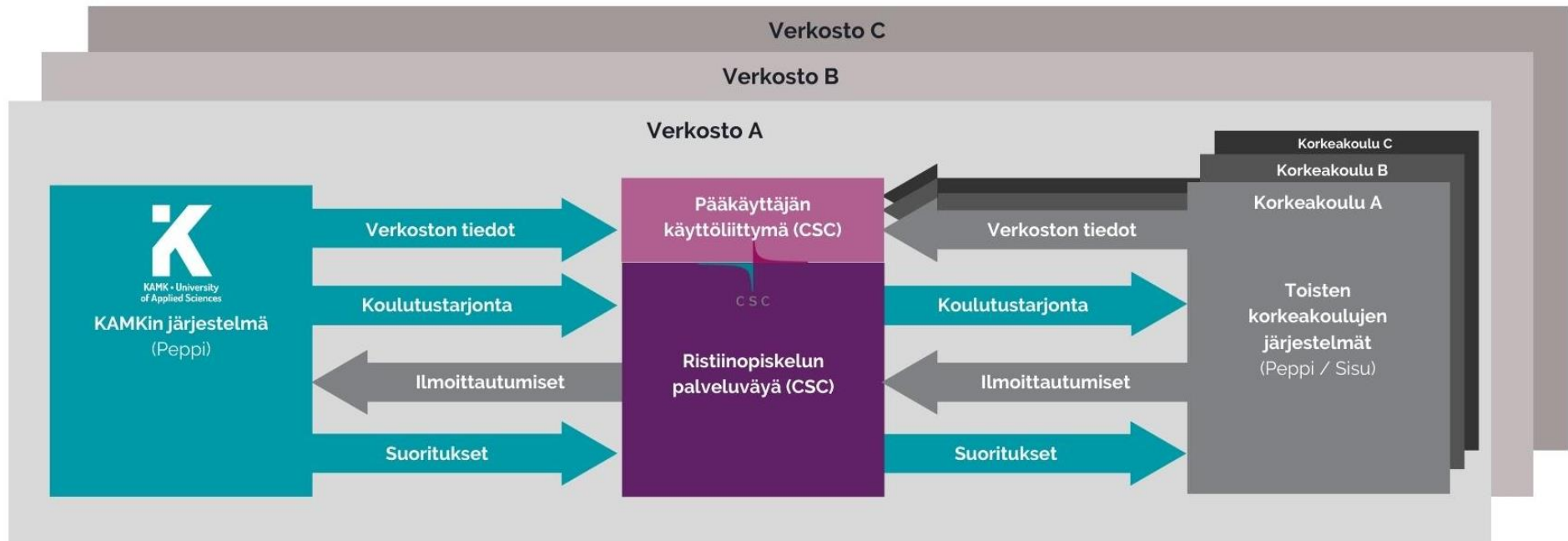
Ristiinopettaminen tarkoittaa korkeakoulujen keskinäiseen sopimukseen perustuvan opetussyhteistyön ja opetustarjonnan järjestämistä sopimuksessa mukana olevien korkeakoulujen opiskelijoille. Ristiinopiskelu mahdollistaa opintotarjonnan ja opetusosaamisen rikastamisen korkeakoulujen kesken, jolloin opiskelija voi monipuolistaa osaamistaan opiskelemalla toisen korkeakoulun tarjoamia opintojaksoja ja -kokonaisuuksia. Toisen korkeakoulun tarjonnasta suoritettujen vastaavan aihealueen tai oppiaineen opinnot hyväksiluetetaan tai sisällytetään opiskelijan opiskelemaan tutkintoon. Näin edistetään opinnoissa etenemisen joustavuutta ja sujuvuutta.

KAMKissa ristiinopiskelua on toteutettu mm. CampusOnline -tarjonnan kautta (päättyy vuoden 2022 lopussa). Lukuvuonna 2022–2023 otetaan käyttöön Pepin ristiinopiskelupalveluväylä-ominaisuus. palveluväylän kautta tarjotaan ristiinopiskelutarjontaa toisten korkeakoulujen kanssa tehtyjen verkostosopimusten pohjalta. Ristiinopiskelun opinto-ohjaus kuvataan luvussa 3.2.2. [Opintopolku-palvelun](#) uudistuminen vaikuttaa jatkossa myös avoimen AMK:n opintojen tarjoamiseen valtakunnallisesti.

Ristiinopiskelutarjonnan ja verkostosopimusten suunnittelussa huomioidaan KAMKin opiskelijoiden tarpeet sekä KAMKin opetuksen ydinosaaminen. Osaamisalueittain on tärkeää hahmottaa, mitä opintoja KAMK voi tarjota sekä KAMKin opiskelijoille, että ristiinopiskeluverkostolle, tai millä ristiinopiskeluverkoston opinnoilla täydennetään KAMKin opintotarjontaa siten, että opintotarjontaa ei tuoteta itse.

Katso alla oleva Ristiinopiskelupalvelua havainnollistava kuva:

## Peppi Ristiinopiskelu -palvelu (RIPA):



Kuvio 4. Kuvaus KAMKista osana Ristiinopiskelu -palveluverkosta

#### 4.2.1 Kansainvälisyys opinnoissa

Muuttuva työelämä ja moninaistuva yhteiskunta edellyttävät valmistuvalta opiskelijalta osaamista sekä tietoja ja taitoja toimia kansainvälistyvässä työelämässä. KAMK tarjoaa kaikille tutkinto-opiskelijoilleen mahdollisuuden kehittää kansainvälistä osaamista opintojen aikana. Opiskelija voi hankkia KV-osaamista paitsi lähtemällä ulkomaille mutta myös kotimaassa.

Opintojen aikana opiskelijalla on mahdollisuus hakea opiskelemaan tai harjoittelemaan ulkomaille. Vaihto on aina osa KAMKissa suoritettavaa tutkintoa. Joissakin koulutuksissa on lisäksi mahdollista suorittaa kansainvälinen kaksoistutkinto. Kansainvälistä kokemusta ja vieraiden kulttuurien tuntemusta voi hankkia myös kotimaassa.

Kotikansainvälistyminen KAMKissa tarkoittaa mahdollisuutta:

- suorittaa kokonainen tutkinto englanninkielisessä koulutuksessa
- suorittaa vieraskielisiä opintopaketteja sekä kieli- ja kulttuuriopintoja osana suomenkielistä tutkintoa
- tutustua eri maista kotoisin oleviin tutkinto- ja vaihto-opiskelijoihin
- osallistua vierailevien ulkomaalaisten luennoitsijoiden antamaan opetukseen
- osallistua virtuaaliseen liikkuvuuteen tai vaihtoon
- osallistua KV-tuutoritoimintaan tai lähteä mukaan ystäväperhetoimintaan

KAMKissa järjestetään vuosittain KV-viikko. KV-viikko järjestetään joka toinen vuosi virtuaalisena tapahtumana ja joka toinen vuosi lähitapahtumana. KV-viikon ajoitus on kaikille koulutuksille yhteinen (alkuvuosi). KV-viikko kytketään mahdollisuuksien mukaan osaksi koulutuksen opetussuunnitelmaa. KV-viikon keskeiset tavoitteet ovat edistää koulutusten kansainvälistymistä ja pedagogisia käytänteitä verkostoitumalla yhteistyökorkeakoulujen kanssa sekä edistää opiskelijoiden mahdollisuuksia kansainvälisyyteen ja kielitaidon kehittämiseen. Koulutukset varaavat KV-viikkoon tarvittavan resursoinnin. Lähitapahtumana järjestettävä KV-viikko on opetukseen osallistuvien luennoitsijoiden osalta maksuton, muulta kuin opetushenkilöstöltä peritään osallistumismaksu. Osallistuvilta KV-opiskelijoilta ei peritä osallistumismaksua, mutta he vastaavat itse KV-viikolle osallistumisen kustannuksista. KV-koordinaattori vastaa oman osaamisalueen KV-viikon toteutuksesta ja KV-toimisto tukee KV-viikon käytännön toimien toteuttamista.



Seuraavassa määritetään ristiinopiskelua, opetusyhteistyötä ja KV-toimintaa koskevat toimintaperiaatteet:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Opetusyhteistyön suunnittelu</b>	Korkeakoulut suunnittelevat yhdessä yhteisesti tarjottavan opetuksen ja tekevät tähän liittyvät päätökset/sopimukset.	Koulutusjohtajat	<a href="#">Ristiinopiskelupalvelut eDuunissa</a>
<b>Yhteistyö- ja liikkuvuuspalveluiden valmisteluprosessi</b>	Korkeakoulut suunnittelevat muiden koulutusasteiden, koulustuimijoiden, yritysten ja järjestöjen kanssa yhteistyössä tarjottavia koulutuksia ja opintoja sekä muuta yhteistyötoimintaa opiskeluun liittyen. Korkeakoulu tarjoaa oman opintotietojärjestelmänsä kautta käytettävän ristiinopiskelupalvelun. Palvelu sisältää palveluväylän, joka tarjoaa korkeakouluille vakioitun tavan siirtää opiskelutarjontaan. ilmoittautumisiin ja suorituksiin liittyviä tietoja muiden ristiinopiskelupalveluun liittyneiden korkeakoulujen kanssa.	Koulutusten opettajat Koulutusjohtajat  Opintotoimisto	
<b>Vaihto-opiskelu ja harjoittelu ulkomailta</b>	Korkeakoulu suunnittelee kansainvälisen (KV) vaihto-opiskelun ja harjoittelun toimintamallin, tekee opiskelijavaihtoihin liittyvät yhteistyösopimukset sekä hallinnoi KV-harjoittelu- ja vaihto-opiskelutoimintaa.	KV-päällikkö	Lisätietoa <a href="#">kansainvälisestä toiminnasta</a> ja <a href="#">valintoihin</a> vaihtoihin osallistumisesta  Kansainvälistymisen mahdollisuuksista ja kumppaneista <a href="#">Kansainvälisyys opinnoissa</a>
<b>Yhteistyö- ja liikkuvuuspalveluiden tuki</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja ylläpitää toimintamalleja ja välineitä, joiden avulla opiskelija voi tarkastella, ilmoittautua sekä suorittaa opintoja tai harjoittelun kansainvälisessä yhteistyökorkeakoulussa, oppilaitoksessa tai yrityksessä osana oman korkeakoulun opintoja.	KV-päällikkö	
<b>Opetusyhteistyöprosessi</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa opintoja ja tarjontaa yhteistyössä muiden kanssa. Osaamisalueet määrittävät opetussuunnitelmassa koulutusten ydinosaamiset sekä aihealueet, joihin liittyvä opetuksellinen osaaminen hankitaan ristiinopettamisen verkostoista.	Koulutusten opetussuunnitelmatyötä koordinoivat opettajat vastaavat ristiinopetuksen kuvausten laatimisesta.	Ohjeistus ristiinopiskelupalvelun käytänteistä valmistuu syksyllä 2022.
<b>KV-viikko</b>	KV-viikko järjestetään joka toinen vuosi virtuaalisena tapahtumana ja joka toinen vuosi läsnä olevana lähitapahtumana. Vuonna 2023 KV-viikko järjestetään lähitapahtumana. KV-viikon ajoitus on kaikille koulutuksille yhteinen (alkuvuosi). Järjestetään yhteistyössä KAMKin koulutusten sekä kansainvälisten yhteistyökorkeakoulujen kanssa.	Osaamisalueiden KV-koordinaattorit KV-toimisto	<a href="#">Kansainvälistymispalvelut</a>

Opettajan osaamista tuetaan KAMK-tasolla seuraavin toimenpitein:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Yhteistyö- ja liikkuvuuspalvelut</b>	Opettaja saa ohjeet ja riittävän informaation opettaja- ja henkilövaihtoon liittyen.	KV-päällikkö	Vaihtoihin liittyvät ohjeet ovat luettavissa intranetistä <a href="#">opettajavaihto</a> ja <a href="#">henkilökuntavaihto</a> .
<b>Yhteistyö- ja liikkuvuuspalvelut</b>	Opettaja saa ohjeet ja riittävän informaation opiskelijan ohjaamisesta muiden korkeakoulujen opintojen ja kansainvälisen harjoittelun suorittamiseen.	KV-päällikkö	<a href="#">Opiskelijavaihtoon liittyvät ohjeet</a> <a href="#">Harjoittelijavaihtoon liittyvät ohjeet</a>
<b>Opetusyhteistyön suunnittelun tuki</b>	Opettajalla on käytössään mahdollistavat resurssit opetusyhteistyön suunnitteluun sekä korkeakoulujen välillä että sisäisesti. - Käytänteet, yhteiset aikataulut ja ohjeistukset koulutukseen, joka toteutetaan useamman korkeakoulun opetusyhteistyössä, - Työskentelyalusta, joka sisältää: hakuominaisuudet, hakutuloksien näyttö, tulostukset, muokkausmahdollisuudet	Opintotoimisto	
<b>KV-vaihto</b>	Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa osa opinnoista ja opintoihin liittyvä harjoittelu ulkomailla. Joissakin koulutuksissa on lisäksi mahdollista suorittaa kansainvälinen kaksoistutkinto.	KV-päällikkö	Lisätietoa kansainvälisestä toiminnasta, kansainvälisiä asioita hoitavien henkilöiden yhteystiedot ja vaihtoihin liittyvät ohjeet ovat luettavissa <a href="#">KAMK kansainvälistymispalvelut</a> .

### 4.3 Opiskelu ja työelämäyhteydet

Koulutuskohtaisten opetussuunnitelmien laadinnassa tehdään sisällöllistä kehitystyötä työelämän kanssa. Osaamisalueiden opetussuunnitelmatyötä koordinoivat opettajat huolehtivat kehitystyön toteutumisen opetussuunnitelmien vuotuisessa suunnittelutyössä. Työelämästä koulutusaloille esitettyihin kehittämistarpeisiin vastataan aktiivisesti, ja ne pyritään viemään osaksi opintojakson toteuttamista tai opinnäytetöiden toimeksiantoja. ([KAMK tutkintosääntö/opinnot ammattikorkeakoulussa](#)). Opiskelun työelämäyhteyksiä toteutetaan käytännössä seuraavin tavoin:

- projektit: opetukseen yhdistetyt projektit sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI),
- työnantajilta tulevat opinnäytetyöaiheet,
- hyödyntämällä vierailijaluennosjonoita opetuksessa (ml. alumnit),
- hyödyntämällä ajantasaisia verkosta saatavia asiantuntijatallenteita,
- harjoittelujen avulla,
- työelämän mentoritoiminnalla (mentoriohjelma).

#### 4.3.1 Urapalvelut

KAMKin urapalvelut (kaura) tukevat opintojen työelämälähtöisyyttä tarjoamalla opiskelijoille ajankohtaista tietoa työelämästä, ohjausta työnhakuun ja urasuunnitteluun, koulutuksia ja valmennuksia, rekrytointitapahtumia sekä muuta yhteistyötä ja kohtaamispaikkoja työelämän kanssa ([kamk.fi/kaura](http://kamk.fi/kaura)).

KAMK käyttää [Tiitus -urapalvelua](#) opiskelijoille sopivien työ-, harjoittelu-, opinnäytetyö- ja projektimahdollisuuksien ilmoittamiseen. Paikat julkaistaan ja haetaan Tiitus palvelun kautta KAMK kaura -toimialueella. Myös Kainuun ammattiopisto KAO käyttää Tiitusta, joten työnantajat tavoittavat yhdellä yritysprofiililla niin toisen asteen kuin korkeakouluasteenkin opiskelijat. Opiskelijat käyttävät Tiitusta lataamalla sovelluksen puhelimeensa ja luomalla hakijaprofiilin. Opiskelijoiden kannattaa rekisteröityä Tiitukseen omalla henkilökohtaisella sähköpostiosoitteella, jotta käyttö voi jatkua myös valmistumisen jälkeen alumnina. Opiskelijat voivat myös tulostaa profiilinsa Tiituksesta CV:n muodossa. Opiskelijoille julkaistut paikat löytyvät kätevästi [KAMK kaura työpaikkatorilta](#). KAMKin henkilökunta pääsee Tiituksen organisaatiokäyttäjäksi lähettämällä pyynnön Urapalveluiden suunnittelijalle/Tiituksen organisaatiopäälliköille.

Uraohjaus kuuluu myös oleellisena osana opintojen ohjaukseen. Opettajatuutorit/opinto-ohjaajat ohjaavat opiskelijoita Tiitus-sovelluksen lataamisessa ja uraprofiilin rakentamisessa heti opintojen alusta alkaen. Uraohjaukseen liittyviä teemoja käsitellään opettajatuutorin kanssa käydyissä kehityskeskusteluissa opintojen aikana. Tiituksen käyttöä tukevat koulutustallenteet löytyvät [urapalveluiden sivuilta](#).

### **4.3.2 Mentoritoiminta**

Opiskelijalla on mahdollisuus hakeutua mukaan vuosittain järjestettävään mentoriohjelmaan, jossa hän saa oman henkilökohtaisen mentorin kautta sujuvuutta opintoihin sekä ketteriä siirtymiä työelämään. Mentoriohjelma sisältää koulutuksen mentoreille, n. 5 yhteistä tapaamista kaikille mentoriohjelmaan osallistuville sekä kahdenkeskisiä mentorointihetkiä mentorin (alumni tai työelämän yhteistyökumppani) ja aktorin (opiskelija) välillä.

### **4.3.3 Opintoihin liittyvät harjoittelut**

Harjoittelut määrittyvät koulutuskohtaisesti. Harjoittelujen laajuudet ja tavoitteet määritetään koulutuskohtaisessa opetussuunnitelmassa. Harjoittelussa huomioidaan tutkintoon liittyvät mahdolliset yleiset suositukset ja kompetenssit.

Harjoittelukoordinaattori vastaa harjoittelun ohjaamisesta ja informoinnista opiskelijoille yhdessä koulutusvastaavan kanssa. Opiskelija hakee harjoittelupaikan itse, ja voi suorittaa harjoittelun valitsemassaan harjoittelupaikassa. Opiskelijan on huomioitava harjoittelussa oman opintosuunnitelman mukaiset ja tutkintoa koskevat osaamistavoitteet sekä mahdollinen yhdistettävyyden opinnäytetyöhön ja näistä johdetut oppimistavoitteet. Opiskelijat voivat etsiä harjoittelupaikkoja Tiitus-sovelluksesta/KAMK kaura työpaikkatorilta ja/tai lähettämällä avoimia hakemuksia kiinnostaville työnantajille. Tarvittaessa opiskelija voi pyytää tukea harjoittelupaikan löytämiseen harjoittelukoordinaattorilta tai urapalveluista ([KAMK tutkintosääntö/harjoittelu](#)).

Harjoittelua varten laaditaan harjoittelusopimus (intra tai Workseed/sote). Harjoittelun arviointiin osallistuu harjoittelun ohjaajan lisäksi harjoittelupaikan edustaja. Harjoittelun arvioinnissa käytetään opiskelijan opiskeleman alan osaamiskompetensseja ja tavoitteita, jotka määritetään koulutuskohtaisessa opetussuunnitelmassa. Koulutusten harjoitteluohjeet on koottu Intraan sivustolle [Harjoittelu](#).

#### 4.4 Valmistuminen, alumnitoiminta ja työelämään siirtymisen ohjaus

Valmistumisen ja työelämään siirtymisen ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija saa tukea valmistumiseen, työelämään siirtymiseen sekä jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien tunnistamiseen (ks. [KAMKin ohjauksen malli](#) sekä [KAMK tutkintosääntö/tutkinnon suorittaminen](#)). Opiskelijaa tiedotetaan jo ennen valmistumista jatkuvan oppimisen mahdollisuuksista ja vaihtoehtoista sekä ohjataan tarpeen vaatiessa osaamista täydentävään koulutukseen (esimerkiksi avoin korkeakoulu, jatko-opinnot, täydennyskoulutuskeskukset). Jatkuvasta oppimisen mahdollisuuksia voi hyödyntää esim. työelämän alkuvaiheessa ja niistä kerrotaan lisää OPSin yleisen osan kappaleessa 6.

Ohjauksessa kiinnitetään jo varhaisessa vaiheessa huomiota opiskelijan valmistumisen kannalta kriittisiksi havaittuihin opintoihin ja edistymisen tukemiseen niissä. KAMKissa järjestetään mm. geneerisiä taitoja, opinnäytetyön tekemistä sekä tieteellistä kirjoittamista tukevia ylimääräisiä opintojaksoja. Opettajatuutori tai erityisopettaja ohjaa tarpeen tullen opiskelijaa näiden opintojaksojen pariin.

Opiskelijaa ohjataan pitkin opintoja oman työelämän kannalta tärkeän osaamisen tunnistamiseen ja työelämätaitojen harjoitteluun, joista on apua valmistumisen jälkeisessä työhaussa. Opiskelijalla on mahdollisuus ketteröittää siirtymistään työelämään osallistumalla mentoriohjelmaan, ja opiskelija saa tarvittaessa apua ja vinkkejä työelämään siirtymiseen KAMKin urapalveluiden kautta myös valmistumisen jälkeen.

Kaikista KAMKin opiskelijoista tulee [alumneja valmistumisen jälkeen](#), ja heidät liitetään alumnirekisteriin tutkintotodistuspyynnön täyttämisen jälkeen.

Seuraavassa kuvataan valmistumiseen ja työelämään siirtymisen toimenpiteet KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Jatkuvan oppimisen ohjaus ja tuki</b>	Korkeakoulu järjestää opinto-ohjausta jatkuvassa oppimisessa erityisesti nivelvaiheissa, kuten toiselta asteelta korkeakouluun, polkuopinnoista tutkinto-opintoihin ja työelämässä toimiville täydennyskoulutuksesta. Opettajatuutorit ja opinto-ohjaajat kertovat opiskelijoille oman alan jatko-opiskelumahdollisuuksista.	Avoimen ammattikorkeakoulun koordinaattorit Opiskelijapalvelut Opettajatuutori Opinto-ohjaaja	<a href="#">KAMKin ohjauksen malli</a>
<b>Työelämän suunnittelun tuki ja uraohjaus</b>	Korkeakoulu tuottaa työ- ja harjoittelupaikkojen välityspalvelua osana työelämäyhteistyötä. Korkeakoulu järjestää urasuunnitteluohjausta. Korkeakoulu tarjoaa mahdollisuuden valmistumisen jälkeen täydentää tutkintoa. KAMKin hakijapalvelut antavat jatko-opiskeluja koskevaa tietoa sekä tarvittavan ohjeistuksen valmistumisen jälkeen.  Korkeakoulu tarjoaa ohjausta ja koulutuksia, jotka tukevat valmistuvan työnhakutaitoja. Esimerkkejä aliprosesseista: CV:n tekeminen, portfolioit, LinkedIn, esittely-/osaamisvideot sosiaalisessa mediassa, potentiaaliset suosittelijat, piilotyöpaikat yms.	Urapalvelut Opettajatuutori Opinto-ohjaaja	<a href="#">KAMKin ohjauksen malli, urapalvelut</a>
<b>Alumnitoiminta</b>	KAMKista valmistuneista opiskelijoista tulee alumneja valmistumisen jälkeen. Kaikki opiskelijat liitetään alumnirekisteriin tutkintotodistuspyynnön täyttämisen jälkeen. Alumneja tiedotetaan alumnitoiminnan tapahtumista säännöllisesti mm. alumnitoiminnan uutiskirjeellä.  KAMKissa toimii osaamisalueiden edustajista koottu alumnitiimi, joka ohjaa, suunnittelee ja järjestää alumnitoimintaa. Alumnitiimi suunnittelee alumnitoimintaa KAMK'30 strategian mukaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Alumnitoiminta noudattaa myös cKAMK pedagogisen toiminnan mallia (connect, create, coach).	Opintoasiainsuunnittelija (alumnitoiminnan suunnittelija) Alumnikoordinaattorit Opettajat	<a href="http://www.kamk.fi/alumnitoiminta">www.kamk.fi/alumnitoiminta</a>  Alumnitoimintaa ohjaavat periaatteet, <a href="#">alumnitoiminnan vuosikello ja resurssointi</a>



## 5 OSAAMISEN OSOITTAMINEN, TUNNUSTAMINEN, OPPIMISEN ARVIOINTI JA PALAUTEPROSESSIT

Tässä luvussa kuvataan KAMKissa käytössä olevat tavat suorittaa opinnot, osaamisen ja oppimisen arvioinnin periaatteet sekä opintojaksoja ja opiskelua koskevan palautteen antamisen, keräämisen ja käsittelyn toimintatavat.

### 5.1 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä vaihtoehtoiset suoritustavat

Opiskelija voi hyödyntää joko aiempaa tai tutkinnon aikana hankittua osaamista osana tutkintoa riippumatta siitä, missä osaaminen on hankittu. 1. Opiskelija voi esittää [hyväksiluettavaksi](#) aikaisemmin suoritettuja samantasoisia opintoja. 2. Opiskelija voi työkokemuksella, harrastustoiminnasta hankitulla osaamisella tai muulla tavoin opetussuunnitelman tavoitteita vastaavalla osaamisella [osoittaa osaamisensa joko kokonaan tai osittain osaksi opintoja](#). 3. Opiskelija voi myös osoittaa osaamisen [opinnollistamisella](#), joka voi olla opintojen aikana tehdyssä työssä syntyvää osaamista tai työn kehittämistä. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Alla olevassa kuviossa on kuvattu osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyvä prosessi.

## Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) KAMKissa:



Kuvio 5. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen KAMKissa



Opiskelija ilmoittautuu määräajassa opintosuoritukseen, jotka ovat kuvattu opintojakson suoritustavoissa. Suoritus voi olla tentti, harjoitustyö tai muulla tavoin näytetty osaaminen. Intrassa on kuvattu tarkemmin [Opetukseen osallistuminen ja tenttikäytännöt \(sharepoint.com\)](#). Opiskelija saa opintosuorituksen alkaessa tiedot arvioinnin perusteista ja arviointitavoista opintojakson toteutussuunnitelmasta sekä arvioinnin suoritettuaan opinnon määräajassa [KAMK tutkintosääntö/arviointi sekä hyväksilukeminen](#) .

Opiskelija voi suorittaa joko oman tai toisen korkeakoulun tenttejä valvotuissa ympäristöissä. Etätenttimisen ohjeet KAMKin opiskelijoille [Opetukseen osallistuminen ja tenttikäytännöt](#) ja toisen korkeakoulun tenttijöille [Ulkopuoliset tenttijät - Kajaanin ammattikorkeakoulu](#)

Opetuksen vaihtoehtoisten suoritustapojen ja osaamisen osoittamisen tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista suorittaa opintojaksot sellaisin suoritustavoin, jotka edistävät ammattialan sisältöjen tehokasta oppimista sekä opiskelijan yksilöllisiä taipumuksia oppia parhaiten opiskeltava asia. Opiskelijalle on mahdollistettava osaamisensa osoittaminen erilaisin, yksilöllisyyttä ja opintojen sujuvuutta edistävin tavoin (esim. tentti, harjoitustyö, essee, oppimispäiväkirja, monivalintatehtävät, kirjallisuuskatsaus) ja saada arviointi määräajassa opintosuorituksesta tai sen osasta [KAMK](#) tutkintosääntö/arviointi sekä hyväksilukeminen.

Opintojakson suoritustapojen tarkoituksenmukainen valinta perustuu myös opettajan työlle varatulle resurssille. Vaihtoehtoiset suoritustavat, opintojakson ja suoritusten toteutusajankohdat sekä opetuksen toteutustavat (lähi-, etä- ja itseopiskelun osuudet / mahdollisuus, läsnäolovelvollisuus) määritetään ennakkoon opintojakson toteutussuunnitelmassa siten, että ne tukevat annetun opetusresurssin tehokasta käyttöä sekä opiskelijan opintojen sujuvaa edistymistä. Opintojaksojen toteutussuunnitelmat päivitetään vuosittain osana työsuunnittelun prosessia.

Seuraavassa kuvataan osaamisen osoittamisen periaatteet KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Tenttipalveluiden prosessi</b>	Opintojakson koordinoiva opettaja suunnittelee tenttiaikataulutuksen, hallinnoi tenttiin liittyviä materiaaleja, suunnittelee ja tekee tarvittavat resurssivaraukset sekä suunnittelee ja toteuttaa tenttilaisuuden ja siihen liittyvät erityisjärjestelyt. Opintojaksojen kuvauksissa ja oppimisympäristön ohjeistuksissa kuvataan vaihtoehtoiset suoristustavat, joita opintojakso sisältää.	Opintojakson opettaja	<a href="#">Opintojakson toteuttaminen</a>
<b>Uusintatenttikäytänteet</b>	Jokaisesta opintojaksosta järjestetään kolme (3) tenttimahdollisuutta samoilla vaatimuksilla, sovittuina ja opettajan ilmoittamina ajankohtina.	Opintojakson opettaja	Tarkempaa tietoa tenttikäytänteistä löytyy KAMK intrasta <a href="#">Tenttikäytännöt</a>
<b>Opetukseen osallistuminen ja läsnäolo</b>	Läsnäolovelvollisuus määräytyy kunkin opintojakson mukaan. Mahdollinen läsnäolovelvollisuus määritellään prosentteina (esim. 50 % tai 80 %) ja se voi koskea luentotunteja ja/tai erillisiä harjoitustunteja. Opetussuunnitelmaan voi kuulua myös opintojaksoja, joihin ei kuulu lähiopetusta, vaan opintojakso suoritetaan tenttimällä, tekemällä kirjallisia töitä tai verkko-opintoina. Opintojaksojen kuvauksissa ja/tai oppimisympäristön ohjeistuksissa kuvataan opintojaksoa koskeva läsnäolovelvollisuus sekä eri opintojaksolla olevien opetusmuotojen (luennot, harjoitukset, simulaatiot jne.) tuntimäärät opintojaksolla.	Opintojakson opettaja	Tarkempaa tietoa opetukseen osallistumisesta löytyy KAMK intrasta <a href="#">Opetukseen osallistuminen</a>
<b>Opinnollistaminen</b>	Tavoitteena on ammattikorkeakoulutasoisen koulutuksen ja työn tekemisen ketterä yhdistäminen. Työn opinnollistaminen perustuu sekä taitojen oppimiseen että tietoperustan kehittämiseen. Opinnollistamisessa on kolme erilaista osa-aluetta: Opiskelijalähtöisyys: opiskelija tekee sellaisia työtehtäviä, joissa hän selkeästi oppii ammattialansa ja koulutuksensa oppisisältöihin liittyviä tietoja ja taitoja. Työelämälähtöisyys: avoimen korkeakouluopintojen kautta työelämässä oleva henkilö voi virallistaa ja opintopisteyttää oppimistaan ja osaamistaan. Opiskelija ei tällöin ole tutkinto-opiskelija. Projektitoimintalähtöisyys: opiskelija tekee joko ammattikorkeakoululle, työpaikalleen tai yhteistyökumppanille projektin, jossa sovitusti opitaan tietyt tiedot ja taidot.	Opintojakson opettaja	Tarkempaa tietoa opinnollistamisesta löytyy KAMK intrasta <a href="#">opinnollistaminen</a>

## 5.2 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus joustavaan ja yksilölliseen opintojen suorittamiseen. Opiskelijan aiemmat opinnot, aiempi työkokemus tai opintojen aikana hankittu työkokemus huomioidaan aina, kun opiskelija tunnistaa hankitun osaamisen suoritusmahdollisuutena. Opiskelija voi korvata opintoja aiemmin hankitulla osaamisella tai sisällyttää muualla suoritettuja opintoja tutkintoonsa/osaksi tutkintoansa.

Opiskelijoita ohjataan suunnitelmallisesti tunnistamaan omaa aiempaa osaamistaan ja sen hyödyntämisen mahdollisuuksia opintojen suorittamisessa. Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mahdollisuudet kirjataan auki koulutuskohtaisten opetussuunnitelmien opintojaksokuvauksiin. Aiemmin hankitun osaamisen ja opitun tunnistaminen ja tunnustaminen on tärkeää jatkuvan oppimisen edellytysten toteuttamiseksi.

Seuraavassa kuvataan aiemmin hankitun osaamisen ja opitun tunnistamisen toteutumista edistävät toimenpiteet KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Hyväksilukeminen ja aiemmin hankitun osaamisen ja opitun tunnustaminen</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa periaatteet, toimintamallit ja välineet, joiden avulla opiskelija voi hakea opintojen hyväksilukemista. KAMKissa on kuvattu toimintamalli ja välineet hyväksilukemisen hakemiseen ja käsittelyyn. Toimintamalliin sisältyy opiskelijan laatiman opintojen korvaamis- tai sisällyttämishakemuksen käsittely, tarvittavat keskustelut ja sopimukset sekä päätös hyväksilukemisesta. Päätös annetaan tiedoksi opiskelijalle erikseen säädetyssä ajassa. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisesta ja osoittamisesta sovitaan opintojakson vastuopettajan kanssa.	Opintojakson opettaja	<a href="#">Hyväksilukeminen</a>
<b>Sopimuspankin käyttö opintojen suunnittelussa</b>	Opiskelijan opintojen suunnittelussa ja ohjauksessa käytetään Pepin sopimuspankkia aina, kun opiskelijan opintojen suorittaminen poikkeaa normaalista opintojen etenemisen aikataulusta tai kun opiskelijan opintojen suunnittelu tätä edellyttää. Opiskelijan opintojen suorittamista koskevat kaikki suunnitelmat ja sovitut toimintatavat taltioidaan sopimuspankkiin.	Opintojakson opettaja Opinto-ohjaaja	<a href="#">Sopimuspankin käyttö</a>

Opettajan osaamista edistetään tai tuetaan KAMK-tasolla seuraavin toimintaperiaattein:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Opinnollistamisen tuki</b>	Opettajalla on käytössään korkeakoulun käytännöt ja ohjeistukset opinnollistamiseen sekä suunnitelmien, sopimusten ja näyttöjen hallintaan.	Opintotoimisto	<a href="#">Opinnollistaminen</a>
<b>Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen tuki</b>	Opettajalla on käytössään tarvittavat käytännöt ja resurssit hyväksilukuun. - Hyväksiluvun ohjeistukset, - Osaamispankki, osaamisen kriteeristö (osaamisen ontologia), - Palvelu, johon hyväksiluku voidaan kirjata, - Kansallinen palvelu, josta saatavilla hyväksiluettavien opintojen sisällöllinen tieto hyväksilukupäätöksen tueksi.	Opintotoimisto	Ohje tekniseen toteuttamiseen <a href="#">osaamisen tunnistaminen</a> sekä <a href="#">muulla tavoin hankitun osaamisen näyttäminen</a>

### 5.3 Osaamisen arviointi ja opintojakson osasuoritukset

Opiskelija saa suorittamistaan opinnoista arvioinnin, joko numeerisen asteikolla 0–5, tai vielä toistaiseksi hyväksytty-hylätty-arvioinnin. Kaikissa uusissa opintojaksoissa arviointi toteutetaan numeerisena arviointina. KAMKstart- ja väyläopinnoissa arviointi on aina numeerinen arviointi. Opintojaksoista muodostetaan selkeät sisältö- ja tavoitekuvaukset, joiden perustalta opintojaksoista voidaan muodostaa osasuorituksia. Opiskelija saa osasuorituksista osasuoritusmerkinnät opintojakson edetessä. Opintojaksojen osasuorituksia koskevien suoritusten taustalla ei tarvitse olla tutkinto-opiskelijoiden kohdalla aina erillistä tenttiä tai muuta vastaavaa arvioitavaa suoritusta, vaan osasuoritus voi olla osallistuminen opetukseen, luentoihin tai harjoituksiin. Koko opintojakson suorittaminen sisältää arvioitavan suorituksen. Siten esimerkiksi 5 op kokonaisuus voidaan jakaa 2 op + 3 op suoritukseen, josta esimerkiksi ensimmäisen osion suorituksen perusteena on osallistuminen luentoihin tai Moodle-ympäristössä olevien itsesuoritettavien tehtävien tekeminen, ja koko 2 op + 3 op eli 5 op kokonaisuus arvioidaan laajemmalla suoritustavalla, kuten tentillä tai muulla vastaavalla suorituksella. Osasuoritukset mahdollistavat jatkuvan oppimisen erityyppisten sisältöjen joustavan tuottamisen avoimen AMKin tarjontaan. Osasuoritukset myös tukevat ja selkeyttävät opiskelijan opinnoissa edistymistä sekä selkeyttävät opintojen hyväksiluvun tai AHOT-käytänteiden periaatteita, jolloin opiskelijalle voidaan osoittaa tietyn opintojakson tietty osasuoritus hyväksytyksi.

Arviointi ja osasuoritusmerkinnät annetaan opiskelijalle tutkintosäännön mukaisessa määräajassa eli 2–4 viikossa opintojakson tai sen osan päättymisestä. Arviointiin liittyvät yleiset ohjeistukset ovat kuvattu Kajaanin ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä. [KAMK tutkintosääntö/arviointi](#).

Opiskelija näkee opetuksen toteutussuunnitelmasta arvioinnin perusteet ja arviointitavat, esimerkiksi sen, onko suorituksessa numeroarviointi tai hyväksytty/hylätty -arviointi. Opettaja antaa arvioinnin ja julkaisee arvioinnin tuloksen opiskelijalle nähtäväksi Pepissä/Pakissa. Arviointiprosessi koskettaa kaikkien suoritustapojen arviointia (tentit, harjoittelu, opinnäytetyöt, muut suoritustavat)

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Osaamisen arvioinnin tuki</b>	Opettajan arviointityön toteuttamista tuetaan tenttien hallinnointipalvelulla, tenttikysymyspankillä, teknisellä tuella, valvonnan tuella, työkaluilla arvioinnin kirjaamiseen, arviointikriteerien avulla	Opiskelijapalvelut	<a href="#">Arvioinnin toteuttaminen</a> <a href="#">Opinnäytetöiden arviointikriteerit</a> <a href="#">opintojaksojen yhteiset arviointikriteerit</a> (cKamk-toimintamallissa Arviointikriteerit osaamisen arvioinnissa s. 72 - 74)

## 5.4 Muutoksenhaku

Opintojakson arvosanaan, hyväksilukemiseen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin tehneeltä opettajalta tai hyväksilukupäätöksen tehneeltä henkilöltä. Opiskelijoiden lomakkeista löytyy oikaisupyynnön [Sharepoint -lomake](#), jota opiskelija voi käyttää oikaisupyynnön tekemiseen.

Opintojakson arvosanaa tai hyväksilukemista koskeva oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Jos opettajan tai hyväksiluvun tehneen henkilön vastaus oikaisupyynnöön ei johda opiskelijaa tyydyttävään tulokseen, hän saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun sai vastauksen tiedoksi tekemäänsä oikaisuvaatimukseen. ([KAMK tutkintosääntö/ arvioinnin oikaisumenettely](#)). [Intrasta löytyy lisätietoa](#) oikaisuvaatimusten laatimisesta tutkintolautakunnalle sekä oikaisuvaatimuksen käsittelystä tutkintolautakunnassa.

## 5.5 Opiskelua koskevan palautteen kerääminen ja palautteen käsittely

Opiskelijalta kerätään säännöllisesti palautetta opiskeluun, opintojaksoihin, suorituksiin sekä arviointiin liittyen. Kerättävä palaute koskee opetusta, opetuksen erilaisia käytänteitä ja toteutuksia sekä opinto-ohjausta ja muita KAMKissa opiskelijoille tarjottavia palveluja. Lisäksi palautetta kerätään opiskelijan valmistumiseen sekä opintojen jälkeiseen työllistymiseen liittyen.

Opiskelijalla on käytössä KAMKin yhteiset palautekäytännöt. Opiskelijan antamaan palautteeseen annetaan vastapalaute KAMK-tasolla määritetyllä tavalla. Saatu palaute arvioidaan osaamisalue- sekä KAMK-tasolla. Palautteen perusteella arvioidaan ja toteutetaan opetuksen ja ohjaustoiminnan kehittämistä.

### 5.5.1 Opintojaksoja koskeva palaute (opintojaksopalaute)

Opiskelijalle mahdollistetaan palautteen antaminen opintojen suorittamisen aikana. Opiskelijalle tarjotaan palvelu, jonka kautta hän voi antaa suoritettaviin opintoihin liittyvää palautetta opintojakson eri vaiheissa. ([KAMK tutkintosääntö/opintojakson suunnittelu, palaute ja arviointi](#)). Palautteella voidaan vaikuttaa opintojakson suorittamiseen. Seuraavassa määritetään opintojaksoa koskevan palautteen antamisen ja käsittelyn toimenpiteet KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Käytössä olevat palautetoimintamallit</b>	Korkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa toimintamallin ja välineet palautteen antamiselle ja käsittelylle sekä julkaisee palvelun tietyille kohderyhmille. Opintojaksopalaute kysytään jokaisesta opintojaksosta, ja opettajalla on velvollisuus antaa palaute saadusta palautteesta.	Opintojakson opettaja	<a href="#">Opintojaksopalaute, opettajat</a> <a href="#">Opintojaksopalaute, opiskelijat</a>
<b>Palautteen käsittely ja vastaaneminen</b>	Korkeakoulu käsittelee palautteen ja vastaa palautteen antajalle. Opintojakson arvioinnin toteuttamisen vastuu on opintojaksokohtaisesti opettajalla. Opintojaksopalautea voivat tarkastella kyseisen opintojakson opettaja, koulutusjohtaja, kehitysjohtaja (koulutus) sekä rehtori. Opintojaksopalauteet käsitellään opintojakson lopussa opiskelijoiden kanssa. Mahdolliset muutokset opetuskäytäntöihin ja -sisältöihin tehdään saadun palautteen perusteella. Palautteenanto on mallinnettu osaksi opintojakson toteuttamista -prosessia. Palautteesta tehdään KAMK-tason koonti koulutustoiminnan poikkialaisessa työryhmässä ja koonti käsitellään vuosittain OPS-päivässä.	Opintojakson opettaja Koulutusvastaava Koulutusjohtaja  Kehitysjohtaja (koulutus)	Peppi-järjestelmästä löytyy tieto opintojakson suorituksista ja opiskelijapalautteesta (ks. <a href="#">Peppi-ohje</a> ) Palautteen keräämisen ja käsittelyn käytännön-/tekninen ohjeistus: <a href="#">Pepin opintojaksopalaute Opintojakson toteuttamisen - prosessi</a>

## 5.5.2 Opintojen aikainen, valmistumisvaiheen ja valmistumisen jälkeinen palaute

Opintojensa aikana opiskelija antaa palautetta KAMKin opiskelijapalautejärjestelmän mukaisten palautekäytänteiden kautta, joita ovat mm. opiskelija- ja hyvinvointikysely, tuutorikysely, Porinapäivät. Valmistumisvaiheessa tutkintotodistuspyynnön yhteydessä opiskelija vastaa ammattikorkeakoulujen valmistumisvaiheen opiskelijapalautekyselyyn (AVOP) ja viisi vuotta valmistumisensa jälkeen ammattikorkeakoulujen uraseurantakyselyyn.

Opiskelijalle tuotetaan palautekanava omaa koulutusta ja korkeakoulua koskevaa palautteen antamiseksi. Palautetta hyödynnetään koulutusten ja opetuksen kehittämisessä kansallisesti ja korkeakoulussa.

Seuraavassa kuvataan palautekäytänteiden toteuttamisen toimenpiteet KAMKissa:

Palvelu	Palvelun kuvaus	Vastuut	Linkit
<b>Palautekanavien suunnittelu ja julkaisu</b>	Opiskelija antaa palautetta KAMKin opiskelijapalautejärjestelmän mukaisten palautekäytänteiden kautta. Opiskelija antaa palautetta ammattikorkeakoulujen palautekyselyiden kautta. Opiskelijaa ohjeistetaan palautteen antamiseen.	Opintotoimisto Opettajatuutori	<a href="#">Opiskelijat vaikuttajina ja kehittäjinä</a> <a href="#">Opiskelijapalautejärjestelmä</a> <a href="#">Kerättävät palautteet</a> <a href="#">AVOP -valmistumisvaiheen opiskelijapalautekysely</a>
<b>Palautteen käsittely ja vastaaminen</b>	Korkeakoulu tuottaa tietoa valmistumisvaiheen ym. kyselyiden tuloksista verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa julkaistavaksi, koulutusten ja yksiköiden käyttöön sekä medially tausta-aineistoksi.	Opintotoimisto	<a href="#">Arvioinnit ja palautteet</a>
<b>Työelämäpalautteen kerääminen ja hyödyntäminen</b>	Kerätään valmistuneilta ja työnantajilta erilaisilla palaute- ja arviointikäytännöillä toiminnan tuloksellisuutta koskevaa palautetta. Korkeakoulu kerää tietoa ja raportoi valmistuneiden työelämään sijoittumisesta.	Opintotoimisto	<a href="#">Kerättävät palautteet</a>
<b>Työelämäseurannan toteuttaminen / Uraseurantakysely</b>	Kerätään, analysoidaan ja raportoidaan tietoa korkeakoulusta valmistuneiden työllistymisestä, työuran kehityksestä, koulutuksen tuottamista uramahdollisuuksista, opintojen työelämävastaavuudesta sekä tyytyväisyydestä suoritettuun tutkintoon ammattikorkeakoulujen uraseurantakyselyn avulla, joka lähetetään viisi vuotta sitten valmistuneille.	Opintotoimisto	<a href="#">Uraseurantakysely</a>



## 6 JATKUVA OPPIMINEN KAMKISSA

Yhteiskunnan muutos on nopeaa ja muutos heijastuu työelämän osaamisen tarpeisiin ja oppijoiden yksilöllisiin tarpeisiin. Työelämältä ja koulutustoimijoita edellytetään yhteistyötä, jonka avulla mahdollistetaan jatkuva osaamisen edistäminen sekä yksilöllisten oppimisen polkujen tuottaminen ja ohjaaminen näillä poluilla. Oppijalle – perustutkintoaan toisella tai korkea-asteella suorittavan, työelämässä työtään tekevän, uudesta ammatista haaveilevan tai korkeakouluopintoja suunnittelevan – jatkuvan oppimisen on mahdollistettava uudistuminen ja oman osaamisen kehittäminen elämän ja työuran eri vaiheissa joustavasti ja saavutettavasti.

Korkeakoulut ovat keskiössä jatkuvan oppimisen edellytysten, työelämää palvelevien sekä oppimiseen innostavien sisältöjen ja koulutusmuotojen tuottamisessa. Vain oppija- ja työelämälähtöinen sekä tulevaisuussuuntautunut korkeakouluopetus, osana koko yksilön elämän ja työuran aikaista kaarta, pystyy toteuttamaan menestyksekkäästi jatkuvan oppimisen tehtävänsä.

Oppijälähtöisyys tarkoittaa, että oppija saa korkeakoulusta ohjausta tarpeidensa ja opiskelijastatuksensa mukaiselle jatkuvan oppimisen polulle. Oppijälähtöisyyttä on myös se, että oppija voi suorittaa opintoja elämäntilanteeseensa parhaiten sopivasti joko täysin itsenäisesti opiskellen tai osallistuen ohjattuun opetukseen verkossa tai lähiopetuksena.

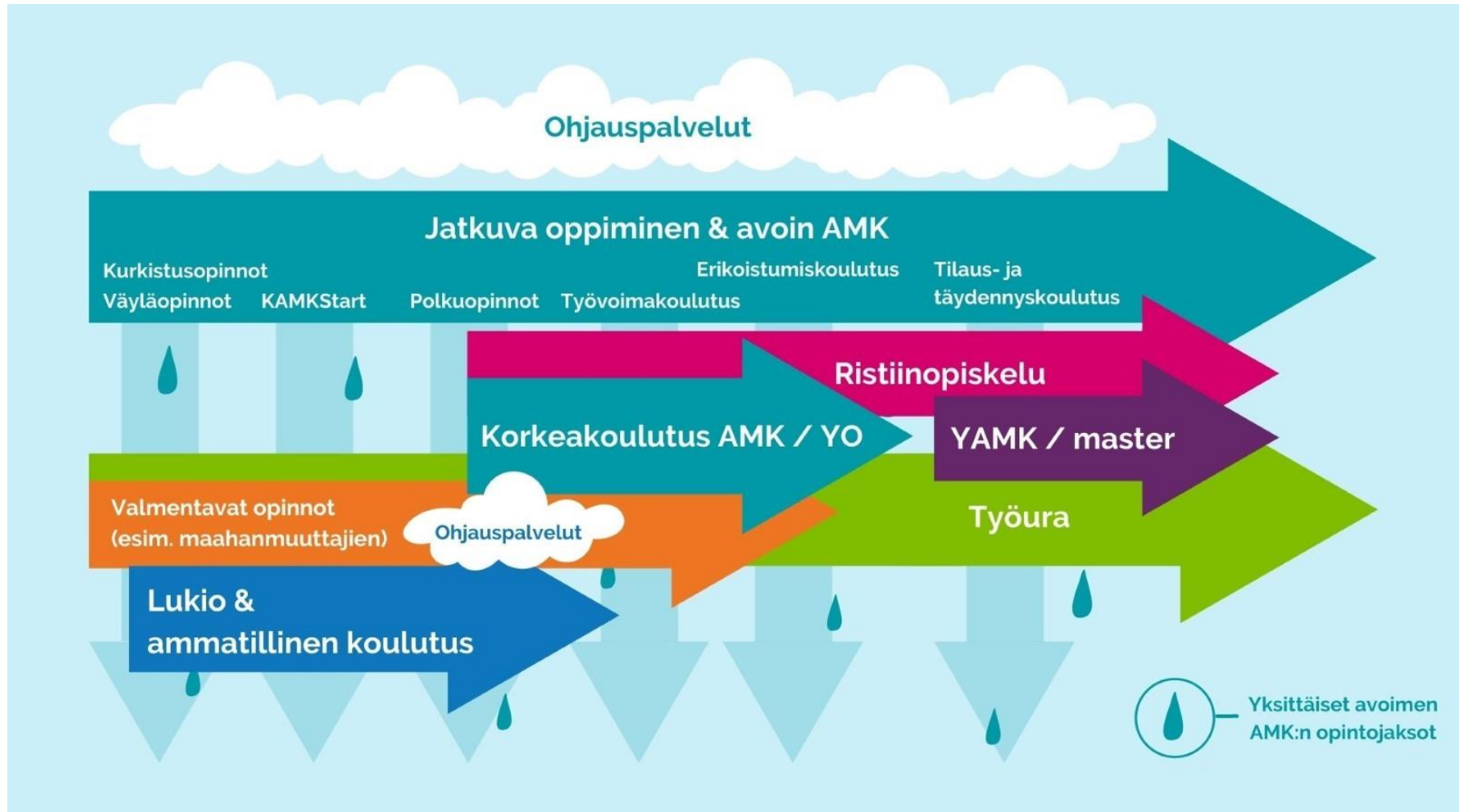
Työelämälähtöisyys tarkoittaa, että opintojen sisällöt ovat ajantasaiset, ja sisältöjen suunnittelussa ja toteutuksissa huomioidaan toimialakohtaiset osaamistarpeet ja tarpeet huomioidaan opetussuunnitelmassa. Tulevaisuussuuntautunut tarkoittaa, että sisällöt ja opetuksen toteutustavat suunnitellaan tulevaisuuden taidot huomioiden. Opetuksen erilaiset digitaaliset ympäristöt ja välineet ovat keskeisessä roolissa jatkuvan oppimisen toteuttamisessa. Opetushenkilöstöltä edellytetään kykyä kehittää työelämäintegraatiota, pedagogista osaamista, jatkuvaa oppimista edistävien oppimisympäristöjen käyttöä sekä oppijoiden ohjausta ja oppimisen yksilöllistämistä.

### 6.1 Jatkuva oppimisen toteuttaminen KAMKin koulutuksissa

Seuraavassa määritetään jatkuvan oppimisen tavoitetila sekä toiminnan toteuttamisen periaatteet KAMKissa. Kuviossa 7 on kuvattu tiivistetysti jatkuvan oppimisen merkitys osana KAMKin koulutuksia. Jatkuva oppiminen on koulutukset läpäisevä ja tutkintoon johtavien koulutusten (AMK ja YAMK) opetussuunnitelmien sisältöihin perustuvaa. Vastuu jatkuvan oppimisen toteuttamisesta on osaamisalueilla



siellä olevissa koulutuksissa. KAMKin jatkuvan oppimisen tiimi tukee jatkuvan oppimisen toteuttamista osaamisalueilla, ja KAMKin ohjauspalvelut tukevat opiskelijaa jatkuvan oppimisen sisältöjen saavuttamisessa ja opiskelussa.



Kuvio 6. Jatkuvan oppimisen merkitys ja toteuttaminen KAMKin koulutuksissa

**Jatkuva oppiminen tukee KAMKissa tutkintoon johtavaa opiskelua, mutta myös työelämässä tai työelämän taitekohdissa tarvittavaa osaamisen ylläpitämistä ja kasvattamista.** Jatkuva oppiminen läpäisee kaiken KAMKissa tuotettavan opetuksen. Korkeakoulujen rahoitusmalli luo puitteet jatkuvan oppimisen järjestämiselle, sillä avoimen amkin kautta suoritettujen opintojen vaikutus rahoitusmallin kautta saatavaan perusrahoitukseen on merkittävä. Esimerkiksi vuonna 2022 avoimen amkin opintoina suoritetuista 60 opintopisteestä saatava rahoitus vastaa yhdestä AMK-tutkinnosta saatavaa rahoitusta.

**Jatkuvan oppimisen sisällöt perustuvat tutkintoon johtavien koulutusten opetussuunnitelmiin.** Jatkuvan oppimisen kannalta on keskeistä, että tuotetun opetuksen ja sisältöjen tulee olla monikäyttöisiä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikki KAMKin tuottama jatkuvan oppimisen sisältö perustuu AMK- ja YAMK-tutkintojen sekä erikoistumiskoulutusten opetussuunnitelmien sisältöihin. Myös erillistarjonta pohjautuu lähtökohtaisesti opetussuunnitelman sisältöihin. Jatkuvan oppimisen sisältöjen tuottamisen vastuu on osaamisalueiden koulutuksilla. KAMKin jatkuvan oppimisen tiimi tukee osaamisalueiden jatkuvan oppimisen suunnittelua, toteutusta ja markkinointia.

**Opetussuunnitelman sisältöjä kehitetään yhteistyössä työelämän kanssa.** Opetussuunnitelmaa kehitetään kiinteässä yhteistyössä työelämän sekä TKI-toiminnan kanssa. Tällä varmistetaan työelämätarpeiden huomiointi ja ennakointi. Väylä-, polku- ja kurkistusopintoina tarjottavat avoimen amk:n opetussisällöt ovat osa KAMKissa tuotettavaa jatkuvan oppimisen sisältötarjontaa, vaikka sisällöt eivät ole kaikilta osin suoraan tutkintokoulutuksen opetussuunnitelmien kanssa yhteneviä. Samalla tavalla toimitaan täydennyskoulutuksena toteutettavissa kv-koulutuksissa. Osaamisalueet vastaavat opetussuunnitelmien sisällön kehittämisestä sekä työelämäyhteistyöstä. KAMKin jatkuvan oppimisen tiimi tukee osaamisalueiden työtä työelämäyhteistyön toteuttamisessa sekä jatkuvan oppimisen sisältöjen markkinoinnissa. Alumnitoimintaa sekä uraseurantakyselyä hyödynnetään jatkuvan oppimisen työelämätarpeiden selvittämisessä.

**Opetussuunnitelmat rakentuvat modulaarisuuden periaatteelle ja mahdollistavat osasuoritukset sekä vaihtoehtoiset suoristustavat.** Opetussuunnitelman jatkuvaa oppimista edistäviä periaatteita ovat OPSin modulaarisuuden ulottaminen myös yksittäisten opintojaksojen sisälle. Tämä mahdollistaa osasuoritusten toteuttamisen opintojaksoissa. Opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen määrittäminen selkeiksi kokonaisuuksiksi ja osasuorituksiksi mahdollistaa opintojen yksittäisten osien viennin ketterästi avoimen tarjontaan, jolloin työelämässä oleva oppija voi suorittaa erilaisiin elämäntilanteisiin sopivia opintokokonaisuuksia. Opintojakson osista on myös helpompi tuottaa digitaalisella alustalla täysin itsenäisesti suoritettavia opintoja, mikäli kokonaisen opintojakson tuottaminen digitaalisesti tarjonnaksi on hankalaa. Opintosuoritusten vaihtoehtoisilla tavoilla edistetään jatkuvan, joustavan ja saavutettavan oppimisen toteuttamista. Vaihtoehtoisia opintojakson suoritus tapoja suunnitellaan aina, kun se on opintojakson ja oppijan opintojen etenemisen kannalta tarkoituksenmukaista.

**Työelämän osaamistarpeiden muutoksiin vastataan ristiinopiskelun, opinnollistamisen, hyväksiluvun sekä AHOT:n käytänteiden aktiivisella hyödyntämisellä.** Työelämän osaamistarpeiden muuttuessa nopeasti on haastavaa ylläpitää opetuksen sisältöjä ajantasaisena. Jatkuvan oppimisen sisällön tuotannossa opettajan ei tarvitse itse tuottaa kaikkea sisältötarjontaa, vaan hyödynnämme koulutusten

suunnittelussa ja toteuttamisessa toisten korkeakoulujen tuottamia sisältöjä sekä ristiinopiskelun mahdollisuuksia (ks. [Ristiinopiskelupalvelut eDuunissa](#)). Tämä on oppijälähtöisyyttä, ja edistää resurssien tehokasta käyttöä sekä opetuksen sisällöllistä rikastamista. Tutkinto-opiskelijalle mahdollistetaan opintojaksojen suorittaminen korkeakoulujen yhteisestä tarjonnasta (ks. [Opintopolku-palvelu; CampusOnline](#)) ja [avoimen AMK:n tarjonnasta](#). Suoritetut opinnot hyväksiluetaan osaksi KAMKissa suoritettavia tutkintoon johtavan koulutuksen opintoja. Opiskelijoita, joilla on avoimen amk:n status, ohjataan AHOT:n ja opinnollistamisen periaattein hyväksilukujen sijasta. Jatkuvan oppimisen sisältöjen tuotannossa hyödynnetään myös kolmannen osapuolen tuottamia laadukkaita sisältöjä, kuten videoita ja creative commons -lisenssillä varustettuja oppimateriaaleja, joita voidaan opintopisteyttää osaksi omia opintojaksoja (ks. [Opetusmateriaalia opetuksen tueksi](#)). Näin varmistetaan opetuksen ja sisältöjen työelämäintegraatiota ja -relevanssia. Myös alumnitoimintaa hyödynnetään koulutusten sisältöjen tuottamisessa.

### **Jatkuvan oppimisen kohderyhmät ja opintojen tuottamisen kanavat KAMKissa ovat seuraavat:**

- Avoin AMK kaikille korkeakouluopinnoista kiinnostuneille, työelämälle, tutkinto-opiskelijoille, toisen asteen opiskelijoille
- Ristiinopiskelu yhteistyö muiden korkeakoulujen kanssa tutkinto-opiskelijoille
- Erikoistumiskoulutukset korkeakoulututkinnon jälkeisen ammatillisen osaamisen kehittämiseen
- Täydennyskoulutus työelämässä ja erilaisille työnantajille avoimen tarjonnan kautta
- Erillistarjonta, myyntikoulutukset räätälöitynä erilaisille toimialoille, työnantajille
- Mikrotutkinnot perustuvat läpäisevästi ja kohdennetusti suunnitellen edellä kuvattuihin opintojaksojen tuottamisen tapoihin

Oppija voi osallistua avoimen ammattikorkeakoulun tarjonnan kautta AMK- ja YAMK-tutkintoon johtavan koulutuksen opetukseen. Opetus on toteutusmuodoltaan opetussuunnitelman mukaista päivä- tai monimuotokoulutusta. Tutkintoon johtavan koulutuksen ulkopuolisille oppijoille voi olla haasteellista osallistua lukujärjestyksen mukaiseen opetukseen. Digitaalisilla alustoilla itsenäisesti suoritettavilla opinnoilla on keskeinen merkitys jatkuvan oppimisen toteuttamisessa. KAMKin keskeiset digitaaliset alustat, joille opintojaksot laaditaan, ovat Reppu Moodle sekä Edukamu -alustat (ks. [Opettajan työkalut](#)). Opintojaksot tuotetaan lähtökohtaisesti Reppu Moodle -alustalle. Sellaiset opintojaksot, joilla osaamisalueilla arvioidaan olevan sisällön luonteeseen perustuen laajempaa kysyntää, ja opintojaksot ovat sellaisia, joita ei tuoteta jokaisessa korkeakoulussa, tuotetaan Edukamu -alustalle. Digitaalisille alustoille tuotettavien opintojaksojen pedagogiset periaatteet sekä ohjeet opettajille julkaistaan intran [pedagogisella tukisivustolla](#). Opintojen ohjauksella on tärkeä rooli niin toisella asteella opiskeleville kuin työelämässä toimiville jatkuvan oppimisen opiskelijoille. Opiskelijan status määrittää ohjauksen muodon ja määrän. Opiskelijoita ohjataan avoimen AMK:n suunnittelijoiden ja opintotoimiston toimesta. Osaamisalueiden opinto-ohjaajat ja opettajat toteuttavat tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevien ohjausta. Ohjausta kuvataan tarkemmin [KAMKin ohjauksen toimintamallissa](#). Opintotoimisto vastaa opintoihin ilmoittautumisprosessista.

**Jatkuvan oppimisen toteutumista KAMKin koulutuksista seurataan seuraavilla mittareilla:**

- Avoimen AMK:n opintopisteiden kertymä osaamisalueilla / vuosi
- KAMKin jatkuvan oppimisen tarjottimen laajuus osaamisalueilla / vuosi
- Täydennyskoulutusten määrä / vuosi
- Erillistarjonnan määrä (euroa / vuosi)
- Tuotettujen mikrotutkintojen tai pienten opintokokonaisuuksien määrä osaamisalueilla / vuosi